

Lietuva pasidarė kalbų ir diskusijų objektu. Jos vardą mini ne tik didieji dienraščiai, bet vyriausybės žmonės, diplomatai, politikai ir visi, kas tik akyliau seka tarptautinės politikos ir įvykių eigą.

Visi Hearsto dienraščiai pirmadienio laidoj pirmojo kolumno įdėjo paties leidėjo stiprų prieškomunistinį straipsnį, kuriame mini Lietuvą ir smerkia Lietuvos okupantus komunistus.

Savo straipsnį p. Hearst baigia linkėjimu, kad visos Europos jėgos būtų sujungtos kovai su aziatiškojo komunizmo plitimu.

Vienas iš radikaliskiausių Jungtinių Valstybių senatorių yra La Follette. Bet ir jis labai griežtai pasmerkė Lietuvos okupantų Sovietų Rusiją ir ragina tai agresori neduoti jokios pagalbos. Daug kitų žymių senatorių, darydami pareiškimus apie šių dienų įvykius, minėjo mūsų tautos vardą.

A. Kerenskis, pirmas Rusijos prejeris carą nuvertus, mano, kad bolševikai jo kiu būdu negalės atsilaukti prieš vokiečius. Stalinas esąs savo paties išdavikiškų darbų auka. Nualinęs kraštą ir pats susibankrutavęs, Stalinas dabar turįs prašyti paramos tų pačių demokratų, prieš kurias jis drauge su naciais konspiravęs.

Stalinas tiesioginė paramos iš niekur nesulauks.

Tiesa pasakyti, ir norint, atsižvelgiant į blokadą, ir visas susisiekimo priemonės, beveik nėra jokių galimų prištatyti sovietams mėsą, žaliąją pagalbą. Tiesa, turi reikšmės ir moralinė pagalba, bet, dėja, tik jau moralinės pagalbos bolševikai nesulauks. Juk nerasi to krašto, kurio visuomenė nesmerktų skurdą, nelaisvę ir vergiją nešanti pasauliui komunistų.

Turint tą visą galvoj, nesulaukę stiprios pašalinės pagalbos raudonarmiečiai, neatlaikys, sumuks. Ir kai armija sumuks, dribtels žmonės ir Stalinas, kurio dikta tūra laikėsi kariuomenės ir milicijos durtuvų pagalba. Tai išlaisvins Rusijos žmones iš kruvino ir žiauraus komunizmo vergijos. Tada jie patys į savo rankas paims krašto likimą.

Amerikos komunistai, lig-

Sukilusi Liet. Kariuomenė Uzeme Kauna

Naciai sunaikino ištisą Sov. Rusijos diviziją

Sunaikino 180 rusų tankų
Kovos Baltijos jūroje

BERLYNAS, birželio 24 d. — Vokietijos karo vadovybė šianakt pranešė, jog Vokietijos kariuomenė užėmė Rusijos pozicijas vienoje vietoje ir sunaikinę 180 tankų. Vokietijos ir Romunijos kariuomenė pralaužė rusų linijas ir padarė "sovietams didelių nuostolių".

Pripietės fronte vokiečiai sunaikinę ištisą rusų diviziją ir sunaikinę šimtą tankų.

BERLYNAS, birželio 24 d. — Ši popietį Vokietijos kariuomenė, vadovaujama paties Hitlerio, sustiprino savo ofensyvą prieš Rusiją. Pranešama, jog visam fronte rusų isitvirtinimai naikinami ir raudonoji armija gniuždoma, lyg "kiaušinio lukštas".

(Londono Reuters praneša, jog vokiečiai įsiveržę Rusijon apie 125 mylias ir yra visai netoli Minsko).

Iš Slovakijos pranešama, jog prezidentas Josef Tiso pareiškęs, kad pietų metu Slovakijos kariuomenė peržengusi Rusijos sieną, kad susijungtų su Vokietijos kariuomenė.

Nuskandino submariną. Pranešama, jog Baltijos jūroje, prie Ventpilės uosto vokiečių submarinas vakar nuskandino Rusijos submariną.

Rusijos destroyeris nuskandino Baltijos jūroje užvažiuos ant Vokietijos minų.

Vokietijos aviacija be perstojo bombarduoja rusų kariuomenės stovyklas, orlaivų bazes, amunicijos, sandėlius ir susisiekimą.

Vokiečių pranešimu, nacių priešorlaiviniai pabūklai atmušę rusų orlaivių atakas Rytų Prusijoje, kai tuo pačiu metu...

šiol bauriai ir išdavikiškai sabotavę Jungtinių Valstybių krašto saugumui stiprinimą reikmenų gamybą, savo partijos centro susirinkime jau kitą giesmelę užgiedojo. Dabar jau jie šaukia: šalin taika, šalin taikos šalininkai, šalin visokie izolacionistai, šalin streikai, telenktyniaujanti darbininkai darbuose, telenktyniaujanti dūmai iš kaminų, telenktyniaujanti žmonijos žudymo pabūklai, nes... Sovietų Rusijos diktatoriaus Stalino kailį reikia gelbėti... Reikia būti vikriais politikais akrobatais, kad sugelbėti tik per vieną naktį taip žymiai pasikeisti.

čiu laiku vokiečių aviacija atakavo vieną aerodromą ir sunaikino dvyliką Rusijos orlaivų.

LONDONAS, birželio 24 d. — Reuters, anglų žinių agentūra, praneša, iš Bukarešto, jog Romunijos kariuomenė užėmė strateginį Besarabijos miestą Cernauti.

Vokiečiai Ukrainos gilumoje

ANKARA, birželio 23 d. — Svetimšalių kariniai sluogsniai gavę žinių, jog per dvi dienas vokiečiai įsiveržė 120 mylių Ukrainos gilumon.

Tuo pačiu laiku nacių-romunų kariuomenė žygiuojanti Odesos linkui.

Turkijoje esą vokiečiai priėmė kalbą, jog per pirmąsias 36 valandas naciai sunaikinę 500 rusų orlaivų.

Ispanija už karą prieš rusus

MADRIDAS, birželio 24 d. — Uniformuoti Ispanijos fa langis tai šandie suruošė Madride demonstracijas prieš Vokietijos ambasados šaukdami "Pirmyn, į Maskvą", kai tuo pačiu laiku užsienio, ministeris Serrano Suner pareiškė, jog Rusija turi būti sunaikinta.

Prie Amerikos ir Anglijos ambasadų pastatyta sustiprinta policijos sargyba.

Savo kalboje Suner pareiškė, jog dėl Ispanijos civilio karo esanti kalta Rusija. Demonstrantams jis patarė būti ramiais ir apsitikėti vyriausybe.

"Europos istorijos ir ateities saugumui yra būtina Rusijos eksterminacija", pareiškė Suner.

Anglai atakavo nacių bazes

LONDONAS, birželio 24 d. — Anglų orlaivių būriai vakar naktį ir anksti šį rytą bombardavo okupuotąją Prancūziją, vakarinę ir šiaurvakarinę Vokietiją, kai tuo pačiu laiku vokiečių orlaivai ir didžiosios patrankos nesekmingai atakavo laivus Anglijos sąsiauryje.

Nauji karo frontai

Žemėlapiu rodoma vokiečių kariuomenės siekimai Bolševikijoje. Iš Berlyno pranešama, kad puolimas visu frontu sklandžiai vykdomas pagal anksčiau sudarytus blitzkriego planus.

ROOSEVELTAS PAŽADĖJO RUSIJAI PARAMĄ

WASHINGTONAS, birželio 24 d. — Prezidentas Rooseveltas šandie pareiškė, jog Amerika teiksianti Rusijai visą galimą paramą. Tačiau jis pareiškė, jog šiuo laiku dar sunku pasakyti, kokią paramą Rusijai teiks.

Sunku esą pasakyti, kokią paramą teikti, kol nežinoma ko Rusijai reikia. Prieš Prezidento konferenciją su spaudos atstovais iš do departamentas paskelbė, jog Amerika atšaldanti vidurinės Rusijos finansinius išteklius Amerikoje.

Amerikos senatas už paramą Rusijai

WASHINGTONAS, birželio 24 d. — Šandie Amerikos senate paramos Rusijai idėja susilaukė gan stiprios paramos, bet sen. Clark pareiškė, jog "Stalino rankos yra tiek pat kraujuotos kaip ir Hitlerio ir komunizmo sistema ir tiek pat bloga kaip ir nacizmas."

Nauji kunigų paskyrimai

CHICAGO, ILL., birželio 15 d. — Sužinota, kad Chicago lietuvių kunigų tarpe įvyksta žymūs pakeitimai.

Kun. St. Jonelis, šv. Jurgio par. vikaras, nukelia mas vikaru į šv. Kryžiaus par. Kun. St. Adominas, naujai įšventintas, taip pat vikaru į šv. Kryžiaus par.

Kun. A. Valančius, šv. Kryžiaus par. vikaras, nuke liamas į Gimimo par., Marquette Park. Čia siunčiamas vikaru ir naujai įšventintas Kun. A. Zakarasukas.

Yra ir daugiau pakeitimų, bet sunku buvo gauti tikrų žinių. Pranešime rytoj.

ORAS

Giedra ir šilta. Saulė teka 5:15 val., saulė leidžias 8:29 val.

Vokiečiai perėję Lietuvą, pasiekę Latviją – praneša

Vokiečių kariuomenė Kaune. Estijos sostinė gaisruose. Sukilimai Mariampolėje. Nebus persekiojami žydai

HELSINKIS, birželio 24 d. — Pranešama, jog vokiečių kariuomenė išvyjo rusus iš Lietuvos ir pasiekė Latvijos sieną. Vokiečiai žygiuoja Rygos linkui.

Suėmė 5,000 nacių – rusai

MASKVA, birželio 24 d. — Tassas, Rusijos žinių agentūra, paskelbė sovietų karo vadovybės komunikatą, kuriame sakoma, jog šį rytą vokiečiai pradėję žygiuoti Šiaulių, Kauno, Gardino, Volkovo, Kobrino Ravaruskos ir Borody linkui.

Šiaulių apylinkėje, pasak rusų, sunaikinta apie 300 vokiečių tankų.

Užėmė tris miestus

Tas pat rusų komunikatas pasisako, jog Bialistoko ir Brestos apylinkėje vokiečiai užėmė Lomžą, Kolno ir Brestą.

Komunikatas taip pat praneša, jog per dvi dienas (birželio 22 d. ir 23 d.) rusai suėmė 5,000 vokiečių kareivių ir karininkų.

Edenas už sąjungą su rusais

LONDONAS, birželio 24 d. — Šandie House of Commons posėdyje užsienio sekretorius Edenas formaliai paskelbė Rusiją esant Anglijos sąjungininke bendrose kovose prieš Vokietiją.

Komunizmo, pasak Edeno, Anglija visados neketusi, bet šiuo laiku Rusija "kovoja prieš žmogų, kuris nori dominuoti visą pasaulį".

Edenas taip pat kartu pasižadėjo, jog Anglija išlaikysianti savo žodį po karo atstatyti Lenkiją, kurią yra okupavusi Vokietija ir Rusija.

Tiems, kurie abejoja dėl Amerikos nusistatymo dėl Anglijos politikos naujosios krypties Edenas patarė pasiskaityti Sumner Welles pareiškimą spaudai.

STOCKHOLMAS, birželio 24 d. — Švedijos laikraščiai praneša, jog įpietus nuo Helsinkio, Suomijoje, Baltijos jūroje įvykos smarkios laivynų kovos.

Švedų šaltiniai taip pat praneša, jog vokiečiai apmėtė bombomis Taliną, Estijos sostinę; Rygą ir Liepāj.

STOCKHOLMAS, birželio 24 d. — Kauno radio šiandien pranešė, jog Vokietijos kariuomenė įžengė laikinoj Kauną. Per Kauno radio kalbą pasakė Vokietijos karininkas.

HELSINKIS, birželio 24 d. — Pranešimai čia gaunami sako, jog Estijos sostinė Talinas paskendęs gaisruose. Manoma, jog gaisrus sukėlė Vokietijos orlaivių bombos.

BERLYNAS, birželio 24 d. — Kauno radio praneša, jog visa Lietuvos kariuomenė sukiro ir po kruvinių mūšių paėmė laikinąją Lietuvos sostinę Kauną.

Lietuvių sluogsniai apie įvykius Lietuvoje pareiškia, jog Lietuvoje paskelbta nepriklausomybė ir jog sukilėliai kaskart perima platesnę kontrolę.

(Kiek anksčiau buvo pranešta apie sukilimus Pabaltio valstybėse. Pranešimai iš Stockholmo, Švedijos, pareiškia, jog rusų kariuomenė nu malšinusi sukilimą Estijoje).

Škirpa paskirtas vadu

Kauno radio pranešė, jog Lietuvos sukilėliai Kauno gatvėse kovoja su rusais, bet apie vokiečių kariuomenės dalyvavimą nieko nesakoma.

Jau vakar mes pranešėm, jog Lietuva paskelbta laisva ir nepriklausoma ir sudaryta nauja vyriausybė, kurios priekyje yra pulk. Kazys Škirpa, šiuo laiku esąs Berlyne.

Jo vietoje Lietuvoje laikinai premjero pareigas eina Prapuolenis, vienas katalikų vadų.

Krašto apsaugos ministru paskirtas gen. Stasys Raštikis, o sukilusios kariuomenės vadu gen. Pundzevičius.

Nepriklausomybė paskelbta per radio lietuvių ir vokiečių kalbomis.

Ankstesni pranešimai iš Helsinkio, Suomijos, sako, jog Mariampolės ir kituose miestuose Lietuvoje įvykusios riaušės, kurių metu žuvęs skaičių sovietų pareigūnų ir žydų.

Paskutiniai pranešimai iš Berlyno sako, jog pulk. Škirpa uždraudęs žydų persekiojimus Lietuvoje.

Amerikos lietuvų gyvenimas ir veikimas

Naudingos Dr-jos Gražus Veikimas

Waterbury, Conn. — Tarpe kitų šios kolonijos lietuvių draugijų, suorganizuota ir jau kelinti metai gražiai darbuojasi, Lietuvių Sveikatos Kultūros Draugija. Kiek žinoma, tai, gal, pirmutinė ir tik viena tokia draugija lietuvių tarpe, kuri rūpinasi vien tik sveikatos reikalais. Mėnesiniuose susirinkimuose laiko paskaitas sveikatos klausimais, mokina, kaip pagaminti tinkamai maisto; terauja, koks maistas yra tinkamiausias augusiems, jauniems ir kūdikiams; terauja, kokių būdu būtų galima apsisaugoti nuo daugelio ligų; rengia prakalbas sveikatos klausimais ir kviečia įvairius gydytojus, kad pamokytų, kaip apsaugoti sveikatą. Žodžiu sakant, draugija labai veikli sveikatos reikaluose. Tik nemalonu išsireikšti, kad nedidelis skaičius žmonių interesuojasi tuo, kas yra kiekvienam mūs labai brangu, tai mūsų sveikata.

Lietuvių Sveikatos Kultūros Draugijos valdyba ragina kiekvieną lietuvių — vyrą ar moterį — ateiti į drjos susirinkimus; mėnesiniai susirinkimai būna kiekvieno mėnesio kas antro ketvirtadienio vakarą, 103 Green gat. svetainėje, 8 val. vakare. Niekas nekainuoja. Kiek vienas ateiti gali, pasiklausti daug nurodymų sveikatos reikaluose.

Lietuvių Sveikatos Kultūros Draugijos piknikas įvyks sekmadienį, liepos 13 d., Lietuvių Parke, Chestnut Hill, Lakewood, Waterbury, Conn. Paruošta programa. Bus kalbų, dainų, žaidimų, lietuviškų šokių ir t. t. Gera orkestra grieš šokiams. Piknikas prasidės 12 val. Ižanga 20c. Komisija kviečia visuomenę atsilankyti kuo skaitlingiausiai.

Publicity Committee

Idomumai iš nelietuvių spaudos

Philadelphia, Pa. — Dėka pasidarbavimui vieno philadelphiečio - veikėjo, didžiausiam lenkų savaitrašty — 24-rių puslapių "Gwiazdoje Polarnoje" iš dienos 14-to birželio tilpo, ne tik kad gan ilgokas, gražiai suredaguotas pranešimas apie netikėtą mirtį vietinių jurgiečių klebono, a. a. kun. Igno Zimblio, bet dar ir labai gražus jo atvaizdas.

Tame pat naujienrašty, tik biskį ankstyvesniame numery iš dienos 24 gegužės vietinės viengentės Marės Puodžiūnų plunksnos kūrėnėlis apie Lietuvos valdovą, Gediminą taipgi yra tilpęs.

Sekmadienį, 15 d. birželio ūkyje čia gerai žinomo Mykolaičio įvyko vietinių jurgiečių piknikas suruoštas jų parapijos naudai.

Reporters

Klebonų dėmesiai

Kun. Jonas Kidykas, S.J., nuo 20 dienos šio mėnesio persikėlė gyventi į Philadelphia, Pa. Todėl gerbiamieji kunigai prašomi kvietimus misijoms ir kitiems dvasiniams patarnavimams siųsti šiuo adresu:

Rev. J. Kidykas, S.J.
St. Joseph's Church,
321 William's Alley,
Philadelphia, Pa.

Kareivį gerbia ne dėl to, kad jis kitus žudo, bet dėl to, kad jis eina už kitus mirti.

Asthma Mucūs Coughing, Gasping

Thanks to a Doctor's prescription called Mendo, thousands now breathe free of recurring attacks of coughing, gasping, wheezing, wheezing, and asthma by helping nature remove thick excess mucus. No dopes, no smoke, no injections. Just tasteless, pleasant tablets. The rapid, delightful palliative action commonly helps nature bring welcome sleep—a "God-send." A printed guarantee wrapped around each package of Mendo insures an immediate refund of the full cost unless you are completely satisfied. You have everything to gain and nothing to lose under this positive money back guarantee so get Mendo from your druggist today for only 60c.

JUBILIEJAUS PROGA

10 Savaičių Prenumerata Siūloma

UŽ VIENĄ DOLERĮ

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai duodame tokį pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaičių "susipažinimui" "Draugą" už vieną dolerį.

Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešimtys savaičių — tai yra, 60 laikraščių numerių už vieną dolerį!

Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizuotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikiausia proga padaryti didelę malonę priešiui, giminiams ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. Pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bargas ir visiems naujiems skaitytojams puikiausia proga pradėti dienraščio "Draugo" skaitymą. Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
arba šaukite CANal 8010

SAUGUMO BANDYMAI KIEVE

(Draugas' Acme telephoto)

Prieš dabartinį karą bolševikai Kijeve vykdė pratimus kaip apsisaugoti nuo priešo orinių bombų. Dabar tie pratimai virto tikrenybe. Vokiečių lakūnai puolė Kijevo su orinėmis bombomis. Patys bolševikai pripažįsta, kad šiame mieste šimtai užmuštųjų ir sužeistųjų.

Pasiskaičius P. Klimo Lietuvos Istoriją

P. Klimas. Lietuvių tautos istorija. I tomas — nuo senų senovės ligi 800 metų. Su paveikslais ir žemėlais. Rankraštis.

Ne kartą gyvenime atsitinka, kad žmogus, sąlygų verčiamas yra studijavęs vieną, paskui gyvenimo buvo įstatytas į kitas vėžes, o iš pamėgimo ėmėsi darbo dar trečioje srityje. Taip yra atsitikę ne su vienu ir svetur ir pas mus. Ne toli ieškodami, galime paimti nors P. Klimo pavyzdį. Studijavęs jis yra Maskvos universitete teisių mokslus. Jau bestudijuodamas, kaip ir kiti jautresni ano meto moksleiviai, gyvai yra dalyvavę prieškarinėje Vilniaus spaudoje. Didžiojo karo užkluptas Lietuvoje, jis gyvai dedasi prie ano meto Vilniaus lietuvių politikų grupės ir aktyviai dalyvauja visuose darbuose, siekiančiuose atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Patampa Lietuvos Tarybos nariu, faktinai redaguoja 1917 metais įsikūrusį "Lietuvos Aida", rašo visą eilę raštų, kurių ano meto kultūrinis ir politinis darbas pareikalavo. Tarp kita ko parengia jis tuomet: 1. Skaitymų knygą lietuvių kalbos pamokoms; 2. Lietuvai, jos gyventojai ir sienos; 3. Russisch-Litauen. Statistisch — ethnographische Betrachtungen ir k. Jau vėliau, karui pasibaigus, P. Kl. parengia spaudai, su atitinkama įžanga, dokumentų rinkinį iš kovų meto už Lietuvos nepriklausomybę (prancūziškai: "Le developpement de l'état lithuanien" ir vokiškai: "Der Werdegang des Litauischen Staates").

Tarp visų tų darbų, dar karo metu P. Klimas randa laiko ir savo mėgiamoms istorinėms studijoms, į kurias jis toliau vis labiau pasineria. Karui vos besibaigiant, P. Klimas skaito Lietuvių Mokslo Draugijos suvažiavime, o paskui tuoj ir skyrium išleidžia Lietuvių senybės bruožus" (Vilniuje, 1919 m.).

Stojęs po karo Lietuvos užsienių tarnybon, iš pradžių Užs. Reikalų Ministerijoje, o paskui eidamas Lietuvos pasiuntinio pareigas iš pradžių Romoje, o po to Paryžiuje, P. Klimas nenustoja, šale savo diplomatinio darbo, tęsęs ir istorinių studijų. Paskelbęs jis yra iš tų studijų, be jau minėtojo darbo apie Lietuvos senobę, dar šiuos atskirai išleistus darbus: 1. Istorinė Lietuvos valstybės apžvalga (Kaune, 1922), 2. Mūsų kovos dėl Vilniaus (Kaune, 1923), 3. Ambrosio Contarini, Venecijos ambasadorius Lietuvoje, 1474-77 m. (Kaune, 1931), 4. Ghillebert de Lanov (Kaune, 1931) ir k. Be to dalyvavęs jis yra Švietimo Ministerijos išleistoje ir A. Šapokos redaguotoje "Lietuvos

Istorijoje" (Kaune, 1936 m.), apdirbdamas jo nepriklausomos valstybės atstatymą ir nepriklausomojo gyvenimo laikotarpį.

Ištraukęs tokiu būdu, į istorines studijas, P. Klimas nesitenkina betgi kokių vienu laikotarpiu ar atskirais darbais. Jį intriguoja gana drąsus žygis: patiekti Lietuvos visuomenei platesnį bendrą Lietuvos istorijos veiklą. Toks veiklas, jo spėjimu, gali pareikalausiti arti 10 tomų spaudos darbo.

Mūsų istorija ligšiol yra rūpinęsi daugiausia lenkai ar jų įtakoj dirbę lietuviai, rusai ir vokiečiai. Ir visokiais tikslais, dažnai sveti-

PASKOLA
CIA GAUSI greit, lengvai išmokėjimą —
Nuo 5 iki 20 METŲ.
MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. CERMACK ROAD
Tel. CANal 8887
Mokame 3 1/2% Dividendų
Ben. J. Kazanauskas, Sec.
TURTAS \$1,000,000.00
VIRŠ

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409 S. Halsted St.
Didelis pasirinkimas laikrodžių

Akiniai teisingai prirenkami per patyrusį lietuvių daktarą.

Dėl sąžiningo radijo pataisymo pašaukite Yards 3088.

Budriko Radijo Progorama:
WCFL 1000 K. Sekmadieniais 6:30 val. vakare
WHFC 1450 K. Ketvirtadieniais 7 val. vakare.
WAA 950 K. Hawaii — Sekmadienyje 4:30 po pietų.

mais ir priešingais mums. Todėl mūsų istorijos raštus svetimųjų yra įnešta daug dalykų, neišlaikančių bešališkos istorinės kritikos. Jaunieji mūsų jau nepriklausomosios gaidynės istorikai yra suskubę įnešti į mūsų istorijos tyrinėjimus nemaža šviesos, kuri leidžia mums teisingiau suprasti vieną mūsų praeities dalyką. Bet tai tik pradžia. Kol bus atliktas visas maždaug mūsų istorinės kritikos

darbas, pareikalaus dar nemaža laiko.

Todėl rašyti jau dabar išsistą Lietuvos istorijos veiklą yra drąsus pasiryžimas, reikalaujantis didelio atsidėjimo, kruopštaus darbo ir karštos meilės pasirinktam uždaviniui. Bet toks darbas yra gyvai reikalingas ne tik mūsų jaunajai kartai, bet ir bendrai mūsų inteligentijai, norinčiai turėti daug mūsų istorinės kritikos

(Tęsinys 7 pusl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'S
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921,
kes.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOCIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P.M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais
Valandos: 3-8 popiet, 1-4 ir 6:30-8:30 vakare

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso Val.: 2-4 ir 7-9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Res. Tel.: HEMlock 3150

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seredoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3; Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANal 7329
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuviai)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2441

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7888

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Res. tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12,
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinus pritaikau.
3343 So. Halsted Street

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
1-4 ir 6:30-8:30 vakare
ir pagal sutartį.

Ofiso Tel.: Resid. Tel.:
VIRginia 1886 PROspect 3534
DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik ausitarius

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAfayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994.
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Res. tel. FLAza 3200
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-9 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

Kautynėse per nepriklausomybės karą mes parodėme pasauliui, kad esame laisvės verta tauta.
Gen. Skorupka

Važiavome laisvės patikrinti

(Lietuvos okupacijos metinėms atminti)

Lygiai prieš metus, man tebesant Vilniuje, gražią birželio mėnesio šeštadienio popietį, Lietuvos Respublikos Sostinės Vilniaus gatvėmis, iš rytų pusės, pradėjo žygiuoti svetimos kariuomenės nesuskaitomi pulkai. Tai buvo rusų kariuomenė, kuri antrą kartą mūsų tautos istorijoje okupavo mūsų gimtąją žemę, išbraukdama Lietuvą iš gyvųjų valstybių tarpo.

Niekas Vilniuje nesveikino raudonosios armijos, niekas jiems pražyduosius gėlės nenumetė Lietuvos Respublikos Sostinėje. Ji žygiavo pavargusi, paniurusi, be daikų.

Sostinės gyventojai lyg siaubo apimti bėginėjo apsirūpindami drabužių ir maisto atsargomis, nes jau turėjo patyrimą apie bolševikų ankstyvesnį šeiminkavimą Vilniuje.

Rusų kariuomenės pulkams įsitvirtinus Lietuvos miestuose ir kaimuose, prasidėjo bolševikų samdytų agentų šėlimas visame krašte. Įskundimai, areštai, moterų ir vaikų vaitojimas, dėl tėvų nelaisvės, virto kasdieniniu reiškiniu.

Žmonės bėgo, slėpėsi kur kas išmanė. Visų kraštų svetimšaliai su savo konsulais skubinosi apieiti tą nelaimingą kraštą. Aš su šeima vis lūkuriavau ir atidėliočiau išvažiavimą, laukdamas vis kokios nors tvarkos.

Prisirišimas prie savo gimtosios žemės ir žmonių, kaip neleidžia pasijudinti. Jau į trečią mėnesį okupacijos galutinai įsitikinome, kad bolševikų santvarka suardys visą Lietuvos žmonių gyvenimą ir juos padarys sovietinės valstybės vergais.

Jungtinių Amerikos Valstybių konsulo ir vice-konsulo Kaune padedami apsirūpinome reikalingais išvažiavimo dokumentais ir rugsėjo 4-tą dieną vakare, traukiniu iš Kauno stoties, 3 šeimos — 9 asmenys, išvyko į vakarus, Amerikos kryptimi.

Simtinė lietuvių Kauno stotyje atėjusių mūsų išly-

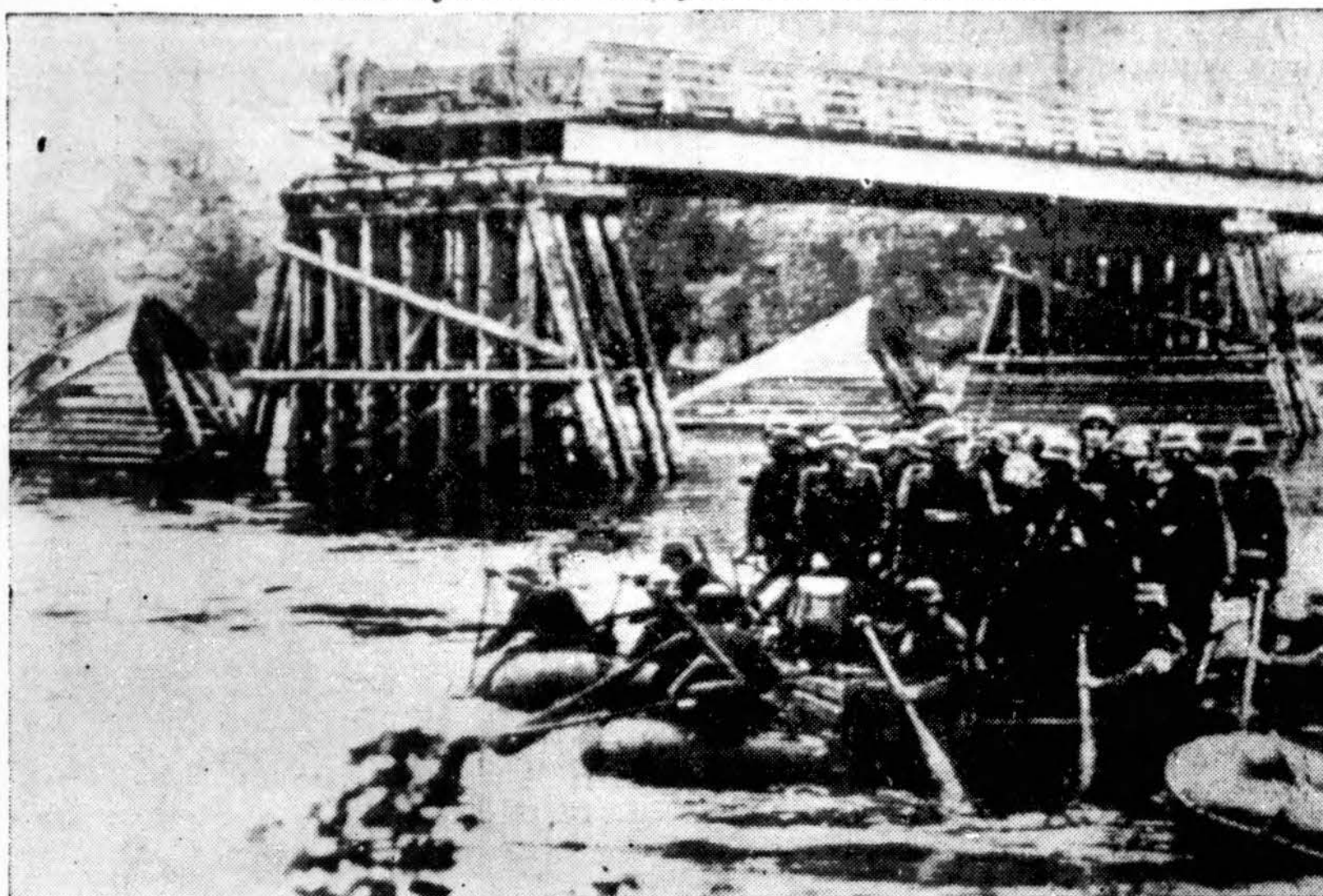
dėti, pilnomis akimis ašarų, linkėjo mums laimingos kelionės, vykstantiems Amerikon laisvės pasitikti. Visi be žodžių supratome, kad mėnesį anksčiau tautos ir valstybės duobkasiai su Paleckiu priešakyje iš tos pat stoties, vyko į rytus, Maskvon, Stalino saulės, tai yra nelaisvės retežių mūsų tautai parsivežti, o čia mėnesį vėliau, simbolišku supuoliu, būrelis silpnų lietuvių, vyksta priešinga kryptimi, į vakarus ateinančios iš ten Lietuvai laisvės pasitikti. Nors gimtinės ir artimųjų ilgesys lyg peiliais varstė krūtinę iš tėvynės išvažiuojant, bet paslaptis džiaugsmas ir viltis sutikti laisvę ir padėti ją parnešti savo tautiečiams tildė skausmą. Pasilikusieji instinktyviai jautė, kad mes sugrįšime tik į Nepriklausomą Lietuvą, todėl reikšmingai linkėjo kuo greičiau grįžti.

Tas būrys mus palydėsių lietuvių, savo ašarotus žvilgsnius ir ištostas rankas nukreipusių į vakarus laisvos ir galingos Amerikos pusėn, atstovavo 3 milijonų lietuvių slaptas viltis susilaukti laisvės iš vakarų demokratijų.

Todėl atvykę į Ameriką pirmu savo uždaviniu laikiau papasakoti Amerikos lietuviams apie įvykusią Lietuvos valstybės tragediją ir tas brolių viltis. ALRK Federacijos centro pakviestas per 6 mėnesius aplankiau beveik visas lietuvių kolonijas Amerikoje ir kaip mokėjau ir sugebėjau žodžiu ir raštu apskaičiuoti įvykusią Lietuvoje nelaimę.

Pasakiau daugiau šimtą prakalbų tūkstantinėms minims ir mažiems klausytojų būreliams. Per tas svetaines kur aš kalbėjau perėjo dešimtys tūkstančių žmonių, kurie išgirdo gyvą skausmingą žodį iš tėvynės Lietuvos.

Klausėsi visokių pažiūrų ir nusistatymų žmonės, vienai pritarė, kiti abejingi kraipė galvas, treči su pašaipa palydėjo kalbą apie didį vargą ir nelaisvę gimtojoje žemėje.

(“Draugas” Acme telephoto)

Si nuotrauka prisiūsta iš Berlyno. Sakoma, pirmasai vokiečių kariuomenės dalinys įsiveržia Bolševikijon. Nacių kareiviai persikelti per upę vartoja gumines valtis. Vaizdo dugne matomas pabėgusių bolševikų sugriautas tiltas. Ne visur raudonieji suspėja sugriauti tiltus.

Dauguma buvo tokių, kurie užjautė Lietuvą ir jos žmones, toje didelėje nelaimėje. Visiems tiems nuosirdžiai dėkoju ir prašau niekad neužmiršti Lietuvos ir jos nelaimingų žmonių.

Abejojančių, mūsų iš Lietuvos atvykusiųjų pranešimais, prašau neužkietėti priešingame nusistatyme, bet tyrinėti iš Lietuvos ateinančias žinias ir tikėti, kad su geros valios pagalba surasite tiesą. Užkietėjusiems Sovietų Rusijos ir jos bolševistinės santvarkos garbintojams, mano įsitikinimu, nėra kitų vaistų išsigydyti iš bolševizmo ligos, kaip tik nuvykti į Lietuvą dabar ir savo kailiu patirti bolševizmo eksperimentų. Paragavę bolševikų “rojaus” tikrai nebelinkės sau ir kitiems antru kartą jo susilaukti. Dar yra viena neskaitlinga rūšis lietuvių, čia Amerikoje, tai už Rusijos pinigų dirbantieji bolševikų samdyti agentai. Tų nėra vilties sugrąžinti į mūsų tautos tarpą, nes anot Maironio, tai:

“Negarbūs pabėgėliai mūsų tautos, Prabočių vaikai išsigimę! Žinau, nesuprasite jūs skausmo giesmės

Jūs kūnai, be dvasios ir žado!”

Pažvelkime į jų leidžiamus laikraščius, paklausykime jų kalbų, išgirsime tik piktą pasityčiojimą iš savo brolių kančių ir be jokios sarmatos ir kritikos krislėlio, garbinimą viso to kas rusiška ir Maskvos kilmės.

Tai šlužų ir žemos rūšies, parsidavėlių tipo, tautos negatai. Spiant jiems ant brolio kentėjimų, motinos raudos ir tėvynės nelaisvės.

Nelaimingos lietuvių tautos prakeikimas kris ant jų parsidavėlių galvos. Jų vardus, mūsų ateities kartos, minės su panieka ir pasibaurėjimu. Gėda per amžius bus jums išdavikai mūsų tautos.

Taking your girl to the movies?

WATCH OUT!

Watch out that your breath does not offend... you yourself probably don't know whether it's offensive or otherwise. If you want to make a hit with your girl friend, there's a way to make your breath more agreeable. And it's easy. Simply rinse the mouth with Listerine Antiseptic before you start out. Listerine halts food fermentation in the mouth, the usual cause of breath odors according to some authorities, then overcomes the odors fermentation produces. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use LISTERINE ANTISEPTIC To Make Your Breath Sweeter

PIRM NEGU PIRKITE MATYKITE MUS!

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ STATYBAI, MEDŽIAGOS STOGAMS

Finansuojame namų pastatymą ar pataisymą — Nieką įmokėti — 3 metal išmokėti — Apkainavimas dykai.

Lietuviai Pardavėjas Stanley Litvinas — Vėdėjas

Carr-Moody Lumber Company

3039 So. Halsted St. VIC. 1272

PASKOLOS

pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas. — namams statyti, remontuoti ar PAVASARIS ARTEJA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI.

Tapkite Finansiniais Nepriklausomais!!!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indellai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3 1/2%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

Mūsų Pasitikejimo ir Išvėrmės Rekordas

45 Metal Sekmingo Patarnavimo, Nenuskriaudžiant Nei Vieno Kiljento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirtiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.

Tel. CALumet 4118

3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jos. M. Mozeris, Sec'y.

tosios Lietuvos gyventojas didžiojuos lietuvių R. Katalikų dvasiškijos, profesionalų, biznierių ir lygiai vargingo lietuviu mainieriaus, tautos veikėjo, patriotizmu ir atsidavimu tautos reikams. Dėkui jums visiems už tą meilę Lietuvai, tegul Dievas jums atlygina už visą pasiaukojimą. Kuo gas galite gelbėkite Lietuvai laisvę atgauti.

Pavergtosios Lietuvos, lietuvis,

St. Gabaliauskas

DĖMESIO!

Rytojaus “Draugo” numeryje bus paskelbti “Draugo” temos rašymo kontesto laimėtojų vardai. Dėl tam tikrų svarbių priežasčių vardai iki šiol nebuvo paskelbti, bet rytojaus laikraštyje visi pradinių ir aukštesnių mokyklų laimėtojų vardai bus visiems žinomi!

Kontesto Vedėjai

ALL MAKES — NEW AND REBUILT

TYPEWRITERS

AND ADDING MACHINES

— SMALL MONTHLY PAYMENTS —

ALL MAKES

SOLD, RENTED AND REPAIRED

— LUMBER TRADING ALLOWANCES —

OUR SERVICE CARRY OVER YEAR NEW MACHINES GUARANTEED

★ STAR TYPEWRITER COMPANY

ROBERT C. GOLDBLATT, Manager

189 W. MADISON ST.

Phone DEARBORN 8444

ESTIMATES — FREE — DEMONSTRATION

KNYGOS! KNYGOS!

Mūsų knygyne dar galima gauti pasitrinkimą lietuviškos literatūros ir poezijos rinkinių. Dabar komunistų valdžiai uždėtas kelia lietuviškų knygų apsauginimui. LIETUVIŠKA KNYGA pasidarys retenybė. Įsigykite savo kopijas, kol jų dar lieka.

LITERATŪRA

JONO BILIONO RAŠTAI, TILDE, 1913 m. 150 pusl. \$1.00
ZEMAITES RAŠTAI I t., Vilnius, 1914 m. 390 pusl. \$1.00
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II t., surinko Dr. J. Basanavičius, 280 pusl. \$1.00
PRAGIEDRULIAI III t., Vaidzanto, 290 pusl. \$1.00
VAIDZANTO RAŠTAI IV t., (Vilniaus ir Kauno laikotarpis — 1918-1921 m.), 240 pusl. \$1.00
V. KREVES RAŠTAI, I t., Sutemos-Pasakos ir Dainos. \$1.00
VARGO MOKYKLĄ, Literatūros Pasiskaitymai, 175 puslapiai \$1.00
DIDŽIOJO KARO UŽRAŠAI — Pr. Zadeikis, I t., (1914-1916 m.) 75c
MAŽOSIOS LIETUVOS BUVOSEJŲ RAŠTOJAI — Prabočių Anikas, iliustruota, 130 pusl. 75c

EILERASČIAI

SU BALTO NUOMETU — J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, 225 pusl. \$1.00
VAINIKAI, Naujesniosios Poezijos Antologija, Paruošė K. Binkis, 230 pusl. \$1.00
JAUNOJI LIETUVA, MAIRONIS, 130 pusl.50
PADANGĖSE, Juozas Sakalas ir Dasaitis, 125 pusl.50
KRISTIJONO DUONELAIČIO RAŠTAI, Sutaisė J. Šlapelis, 90 pusl.50
TEVYNĖS KELIAIS, Liūdas Gira, 65 pusl.35
RUDENS AIDAI, A. Jakštas, 100 pusl.35
GAMTOS PRILYGIMAI LIETUVIŲ DAINOSE, pagal Dr. R. Van der Meulen35
MEILĖ, M. Gustaitis, 1914 m.25
BRĖKSTA, M. Vaitkus, 1915 m.25

“DRAUGAS”

2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.

PIRKITE ANGLIS DABAR!

KAINOS KYLA — PRISIRUOKITE ŽIEMAI DABAR

SAUKITE POCAHONTAS MINE HUN \$..... \$7.85

Rytinio Kaskedy Stoker Nut \$7.35

HARLAN (prilygsta geriausiam Stoker Nut) \$6.75

ŠIOS KAINOS ĮSKAITO TAKSUS

Šios kainos — 10 Tonų Kiekiais; Mažiau 10 tonų, bet virš 4 tonų — 25c daugiau; mažiau 4 tonų — 75c daugiau — mieste.

LIETUVIŲ PRITIS JŲSŲ UŽSAKYMUS

HARLAN COAL SALES

Tetail 4706 SO. WESTERN AVE. Wholesale

“THAT LITTLE GAME” — Letting Him down Easy

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave.

Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams rašyti negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprisiūnčiam tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinele), paliekant didelius tarpus pataisytiems, ir vengiant polemikos ar asmenišku. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams siūnčiu sveikintus ir geriausius linkėjimus! Jūsų dienraščio ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešo.

Daugeriopai tepadaugėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičiai!

AMLETO GIOVANNI CIOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

"Jūsų nekenčiam, bet... panaudosim"

Kai Vokietija užpuolė Sovietų Rusiją, visai natūraliu būdu Anglijos ir jos taktininkų politikai parodė savotiško pasitenkinimo, nes galutinai padarytas galas Stalino biuriams veidmainiavimams ir Sovietų Rusija priversta buvo kariauti prieš Hitlerį. Gauti naują bendradarbių tokiu momentu, kai vedamas žūtbutinis karas dėl išgelbėjimo anglų imperijos gyvybės, suprantama, yra laimėjimas. Pirmoje vietoje vokiečiai yra priversti didesnę jėgą sutraukti Rusijos pasienin ir tai anglams duoda progos lengviau atsikvėpti ir toje pertraukoje geriau prisirengti. Jungtinėms Amerikos Valstybėms taip pat duoda daugiau laiko stiprinti krašto saugumą. Dėl to ir Vašingtono padaryta pareiškimų, iš kurių irgi aiški savotiško pasitenkinimo tendencija.

Tačiau naujam santarvininkui komplimentų nepasakojama. Šiuo atsitikimu būtų galima taip pasakyti, "mes tavęs nekenčiam, tačiau panaudosime tavo rankas apsigynimui nuo priešų"... Arba — "panaudosime tavo materialines jėgas karui, bet, žinok, kad tavęs ir tavo biurių komunistiškų idėjų nepriimsime, nes jų nekenčiame"....

Labai yra charakteringa, kad ir Anglijos ir Amerikos vyriausybės atstovai, kalbėdami apie panaudojimą Sovietų Rusijos karo jėgų prieš Vokietiją, pirmoje vietoje pasmerkė komunizmą ir tai griežtai pasmerkė.

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė Sumner Welles lūpomis padarė reikšmingą pareiškimą:

"Ši vyriausybė yra dažnai pasisakiusi ir Prezidentas daugelyje savo pareiškimų visuomenei yra pažymėjęs, jog Jungtinės Valstybės laiko laisvę garbinti Dievą taip, kaip kieno sąžinė diktuoja, yra svarbi ir pagrindinė visų žmonių teisė".

Ypač paskutinėje savo kalboje, kurioje paskelbtas nepaprastas krašte būvis, Prezidentas Rooseveltas labai aiškiai pabrėžė tą vyriausybės nusistatymą. Toliau S. Welles pareiškia:

"Tą teisę žmonėms atėmė ir nacių ir sovietų vyriausybės. Šio krašto žmonėms šis ir kiti komunistiškos diktatūros dėsnių ir doktrinos yra taip netoleruotinos ir svetimos jų įsitikinimams, kaip ir nacių diktatūros dėsnių ir doktrinos".

Vadinas, šio krašto žmonės, kaip visai teisingai sako p. Welles, jokių būdu nepakės nei komunistų nei nacių.

Šį pareiškimą reikia laikyti istorišku. Juo išriškina, kad Jungtinės Valstybės eina ne prieš vieną kurią diktatūrą, žmonių teisių, laisvės, demokratijos mindžiotą, bet prieš visas. Ligšiol vis dar kai kurie prikišdavo prez. Rooseveltui ir jo vyriausybei komunizmo toleravimą. Dabar tos abejonės yra visai išblaškomos.

Daug kam bus neaišku, kodėl yra kalbama apie teikimą paramos užpultajai Sovietų Rusijai. Vyriausybės ir tai yra išaiškinama. Prie susidariusios aplinkumos sunku būtų kitaip kalbėti. Juk tokiu momentu radęs lazda, nepaisant kokia ji būtų, negi mes į šalį nepanauodojės ją apsiginti užpuoliko. Sovietų Rusija yra tos lazdos vietoj. Ją panaudos ir numes.

Kalbėdami apie vienokią ar kitokią paramą Rusijai, be abejonės, turi galvoj ir tą faktą, kad atsidaręs naujas karo frontas iš vienos pusės palengvins santarvininkams, bet iš kitos — sudarys galimumus ne tik Vakarų, bet ir Rytų sąbūriui — nacizmui ir komunizmui užduoti mirtiną smūgį ir išlaisvinti visas tautas ir visus žmones iš jų kruvinos vergijos. Bemėgindami viens kitą

praryti, komunizmas ir nacizmas, neabejojant, nusikamuos ir abu susilauks tokio likimo, koks jiems yra rengiamas ir kokio jie yra nusipelnę. Žodžiu, jie patys save likviduos.

Nepriklausoma Lietuva

Vakar gautomis žiniomis iš Kauno, ne tik Lietuvos žmonės sukilo, bet sukilo buvusi Nepriklausomos Lietuvos kariuomenė, atsikilo nuo sovietų raudonosios armijos, ją sumušė ir Kauną paėmė savo kontrolėn. Tą padarė savo iniciatyva ir jėgomis be jokios pašalinės pagalbos. Tai yra begalo svarbus ir reikšmingas įvykis. Iš to reikia spręsti, kaip patrijotinga ir drąsi yra Lietuvos jaunuomenė, kaip buvo neapkenčiama kruvinoji Maskvos okupacinė valdžia, koks didelis yra tautos troškimas išsilaisvinti ir gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu!

Lietuvos žmonių ir kariuomenės sukilimas ir nepriklausomybės paskelbimas, tai geriausias yra atsakymas lietuviams komunistams, Maskvos satrapams ir visokiems melagiams, kurie ir mūsų ir Amerikos visuomenę norėjo įtikinti, kad patys Lietuvos žmonės savo noru prisijungė prie Sovietų Rusijos. Paskutiniai Lietuvoje įvykiai visus Maskvos satrapų "argumentus" į dulkes sudaužo.

Lietuvos jaunimas šiandien savo kraują lieja, kad išvalyti Lietuvos šventą žemelę nuo baisių bolševizmo nuodų, išvyti okupantus ir iš naujo leisti tautai pareikšti savo valią — atstatyti laisvą ir nepriklausomą valstybę.

Jei kas norėtų iš naujo tą tautos valią sulaužyti, iš lietuvių pusės sutiks didžiausią pasipriešinimą, nes "laisvės ragavę, vergais nebusim" ir "geriau mirti, negu vergais būti".

Dabar aišku — Lietuvos žmonės savo kraują įrodo kad lietuvių tauta nėra komunistiška tauta, kaip Maskva norėjo įrodyti, ir kad ji nepakės jokios okupacijos, nežiūrint ar ji atėitų iš Rytų ar iš Vakarų.

Tegyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva su sostine Vilniuje!

Apie naujus įvykius

"Garsas" rašo:

"Nuo pat karo pradžios Maskva vedė glūšą politiką. Ji padėjo pribaugti Lenkiją ir ją išsidalino su vokiečiais. Stalinas tepė vokiečių karo mašiną aliejumi ir kitomis karo reikmenimis, kad tik ji stipriau veiktų ir sunaikintų demokratijas. Kai tik Prancūzija buvo parblokšta, Stalinas vėl pradėjo dalytis grobiu. Tik šį kartą jo banditizmo apetitus turėjo patenkinti neutralės, niekam per kelių neperėjusios mažos valstybės. Stalinas begėdišku smurtu pasiglemžė Lietuvą, Latviją ir Estiją. Netrukus dar atėjo ir Rumunijos eilė, iš kurios atėmė derlingą Besarabiją. Šitaip be "kraujo praliejimo" tenkindama savo apetitus Maskva vis tepė nacių karo mašiną, kad ji dar toliau riedėtų, dar daugiau valstybių sugriautų, dar daugiau tautų pavergtų iki visos pasaulis bus apimtas karo gaisro, o po jo ant griuvėsių sovietai kursią savo komunistiškąją rojų. Atvykę iš po bolševikų okupacijos žmonės pasakoja, kad raudonieji komisarai svajoja savo rojų sukurti ir Amerikoje. "Vot, tad to po puliajam — vat, tada tai paūšime!" Mat, Amerika yra pilna tokių gėrybių, tai plėšriems raudoniesiems šarančiams tikrai būtų rojus, iki jų sulygintų su matuškos Rusijos gyvenimu.

Kad raudonieji trokšta sukurti savo rojų visur, neišskiriant nei Amerikos, rodo daugybė reiškinių. Iš jų gana ryškūs, tai raudonųjų elementų pastangos trukdyti Amerikos nacionalės apsaugos didinimą ir pagalbos teikimą demokratijoms vedančioms mirtiną kovą su agresoriais. Dar vienoje dirbtuvėje, gaminančioje karo reikmenis, streikas neužsibaigė, jau streikas organizuojamas kitose. Nieko nepadeda nei Prezidento Rooseveltto, to nuosirdaus masių geradario, nuolatiniai prašymai, atsisaukimai ir raginimai netrukdyti nacionalės apsaugos stiprinimo. Kitose šalyse, ypatingai diktatoriškai valdomose, visi trukdytojai kaip bematant atsidurtų prie sienos. Tyrinėjamai parodo, kad tokiose dirbtuvėse darbininkus suagituoja ir streikus sukelia sukomunistėję elementai, kurie veikia pagal Maskvos instrukcijas.

Komunistinė spauda, neišskiriant nei mūsiškės labai atkakliai kovoja prieš šios šalies ginklavimą ir teikimą pagalbos demokratijoms. Gal jūs manote, kad komunistiškiesiems elementams tikrai rūpi taika ir ramybė. Ne, jų širdyse jokio pasifizmo nėra, jiems tik rūpi, kad, kaip jie sako, "kapitalistinis" pasaulis greičiau galą gautų, o jo vietoje susikurtų komunistiškas "rojus". Jūs pamatysite, koks pasifizmas randasi visų komunistiškų elementų, neišskiriant nei mūsiškį tarpe, kai Hitleris pradės griauti Stalino sostą".

("Draugas", birželio 25 d., 1916 m.).

Rusai užėmė visą Bukoviną.... Rusų armijos galų-gale užėmė Bukoviną, Austrijos provinciją. Birželio 25 d. rusai austrus-vengrus išstūmė iš paskutinių Bukovinos miestelių. Austrų-vengrų su-koneveikta armija, kuriai vadovauja gen. Planzer, perskirta pusiau.

Sienkiewicz užtaria lietuvių.... Garsusis lenkų rašytojas Henrik Sienkiewicz Krokuvos laikraštį "Glos Narodu" paskelbė atsisaukima kviesdamas visus tautiečius šelpti nukentėjusius dėl karo brolius lietuvius. Atsisaukime pažymima, kad reikia šelpti ir tuos lietuvius, kurie lenkiškai nekalba. Girdi, lietuviai tikrai užsitarnavo nuo lenkų pašalpos, duodami jiems tokius garsius vyrus, kaip Mickiewicz ir Kosciuszko....

Suv. Valstijų ultimatas Meksikai... Ultimatumė pareikalauta pasiteisinti už įvykius meksikonų užpuolimus ant amerikonių raitelių, pažadėti, kad ateityje ko panašaus nebūtų ir paleisti suimtus amerikonus raitelius. Jei prez. Carranza tą reikalavimų neišpildys, tuomet bus paskelbtas karas Meksikai....

Albanijos valdovas pasmerktas mirtin.... Buvusį Turkijos generolą Essad-Pašą turkų teismas pasmerkė mirtin už jo pasiskelbimą Albanijos valdovu ir už prisiliejimą prie sąjungininkų.... Teismo ištarmė tačiau negali būti išpildyta, nes Essad-Paša gyvena dabar Albanijoje....

Energija ir darbas iškels mus į pasaulio tautų viršūnes ir vėl galėsime grąžinti mūsų tėvynei senovės didybę ir šlovę.

Po Svetą Pasidairius

Šito tai ir mano delnas nesupranta.

"Saulė" rašo:

Raštininkai, bankieriai, tarnai, profesoriai, daraktoriai, redaktoriai ir kiti tam panaszus, kuriu algos neužtenka ant pragyvenimo, kas toks duoda roda jiems kad pasiliktu.... muloriais, plytininkais ir mekanikais. Kodėl tieji mokytis žmones turi praleidinet daugeli metų ant augsztesnio mokslo ir dirbti po 20 doliu ar mažiau ant sanvaites jeigu mekanikai su mažu mokslu aplaiko po deszimts ir daugiau doliu ant dienos. Sziadien prasciausias darbininkas juokesi isz algu, kokias aplaiko žmones užbaigia universitetus. — Kodėl taip yra tai nesuprantame.

Cigonas ir bolševikas "nemeluoja."

Cigonas pagautas beva-giant kumelę, ar vištelę, vi-saip išsisukinėš ir bažsysis, ir sakys: "ponaiteli, aš esu baltas kaip sniegas, nekaltas katinas." O pasakyk ant cigono, kad jis meluoja, — tai jis baisiai supyks.

Nemokšos.

Paūsaitis. — Sakyk man, drauge, visur balšavikų partiją runija žydai? Antai, net Lietuvoj, kur, rods, lietuviai turėtų lietuvišką balšavikų partiją runyti, runija Aizikas Chaimas, Maimim Šliom, Meskup Icik, Vinger Sora ir k. Jie buvo išrinkti į centro komitetą Lietuvos balšavikų suvažiavime Kaune. Taip ir visur, taip ir Amerike. Kiek lietuvių rasi balšavikų partijos viršūnėse?

Pabarzdaitis. — Dėl to,

kad lietuviai balšavikai dar nemoka balšavizmo. Balšavizmo atžvilgiu lietuviški balšavikai čia neskaitau-tų, kurie žino tik Stalino vardą), yra lyg vaikai škūlių vadinamuose darželiuose ir Markso mokslo mokinasi dar iš lementoriaus "Balševizmo ABC."

Paūsaitis. — Dabar suprantu. Nedyvai dėl to, kad pas lietuviškus yra tokių, kurie vieną dieną Staliną garbina, kitą dieną trockininkams poteriauja. Vis tai dėl nežinojimo. Dėl to žydai juos ir valdo.

Spicpivirvio Dumkos

Komunacių praižikas Jagminas aną dieną sako: "Šliu po sugrįžimas prie Dievo įrodo, buržuazinė laisvama-nybė savo esme proletarinei neprilygsta."

Tikra tiesa: buržuazinis laisvamanis dar pasveiksta ir tiesą pamato, bet su jagmininkais vilties nėra — jie kaip kliuktelėjo, tai amžinai.

Fotografas. — Kokius nori padaryti paveikslus: paprastus, ar spalvuotus?

Kostiumeris (griebdamas už savo raudonos nosies): -- Spalvuotus?! Niekados! Prašau daryti paprastus. ...

Turtuolis, matydamas dar bininką dideliu kroviniu kaninant asilą, smarkiai subara. O kad daugiau tas nepasikartotų, duoda darbininkui \$10. Paėmęs pinigų ir atsisukęs į asilą darbininkas nusiima kepurę ir sako:

— Labai atsiprašau. Visai nežinojau, kad tos klesos žmonės yra tavo draugai ir užtarėjai.

MIGDOLAI

Bobiškas pasakas kvailys myli.

VOKIEČIŲ KARIUOMENĖ BOLŠEVIKIJON

("Draugas" Acme telephoto.)

Vokiečių kariuomenės dalinys su kulkosvaidžiais neria skersai upelio kažkur Bolševikijoje, kai Hitleris paskelbė karą Rusijos bolševikams. Už kareivių matomi dūmų kamuliai. Tai nacių artilerijos baržas į bolševikus. Tuo būdu apsaugojamas vokiečių pažangiavimas.

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė Ant. Paulukonis
(Tęsinys)

Man baigus kalbėti, triukšmas dar padidėjo. Juristai ėmė šaukti, kad jie taip pat prisideda prie istorikų ir filologų, bet medikai, kurie visą žiemą bizdinėjo apie kampus, pasisakė prieš egzaminus. Tada vėl pakilo Gvozdiovas ir, pirštu rodydamas į filologų suolus, sušuko:

— Tovarščai! Čia, į mūsų tarpą, su provokatore prišakyje, įsimaišė egoistų banda! Neklausykite jų nes jie eina prieš revoliuciją ir saugoja buržuaziją!

Gavusi tokį sparnuotą epiteta, kaip provokatorė, aš atsikėliau ir demonstratyviai išėjau iš salės. Prie manęs prisidėjo taip pat didesnė filologų ir juristų dalis.

Balandžio 25 d.

Tėvelis labai skundžiasi, kad pakriko žemesnysis medicinos personalas — visai nežiūri, koks jiems tenka dirbti atsakingas darbas. Užut rūpinęsi ligoniais, jie tik slankioja pakampiais ir minguoja. Reikalauja pakelti algas, sumažinti darbą, įvesti ketvirtąją pakaitą, išduoti rūbus etc. Reikalavimų tiesiog galybės, bet dirbti niekas nenori, o tuo tarpu visur baisiausiai nešvaru, pilna purvo, gydytojams atsakinėjama pikta ir įžūliai. Dėl tokio nešvarumo ir rūpestingumo stokos pasitaikė keletas kartų, kad užsinuodijo kraujas. Jei tėvelis stengiasi ką padaryti, sutvarkyti, jam atkerta, kad ponų laikai jau praėję ir dabar išaušusi paprastų žmonių era. — — — Tėvelis dėl to viso yra labai prislėgto ūpo.

Šiandien pas mane kaip deputatai atėjo studentai Šapošnikovas ir Utiakovas.

— Mes atėjome atsiprašyti už vakarykščius neapgalvotus draugo Gvozdiovo žodžius ir siūlome jums, kad padėtumėte bendromis jėgomis išsikovoti, jog nereikėtų laikyti egzaminų.

Aš į tai atsakiau:

— Draugas Gvozdiovas įžeidė mane ir tuo pačiu visą fakultetą, kurio aš esu rinktoji atstovė, viešai, prieš visus studentus, o jūs ateinate atsiprašyti čia, į mano kambarį, kur niekas negirdi. O antra, mes filologai visai nenorime su medikais eiti ieškoti bendrų kelių. Mes tęsime savo darbą toliau, — — —

Vakarykštis susirinkimas, pasirodo, tuo mūsų demonstratyviu išėjimu buvo išardytas, o egzaminų klausimas taip ir liko neišspręstas. Dėl to medikai labai siunta, nes jie nieko nenori dirbti. Medicinos fakultetas savo sąstatu nuo kitų fakultetų skiriasi labai žymiai. Mat, medikams nereikėjo stoti į būtinąją karo tarnybą. Dėlto visi, kas nenorėjo patekti į frontą, — vistiek, ar mėjo studijas, ar studijuoti nenorėjo — stoji į medicinos fakultetą. Jų bursose studentai tik girtuokliauja, lošia kortomis ir debošuoja, ir niekas tiek nepolitikuoja, kiek medicinos fakultete. Ir dabar, kai atėjo egzaminų laikas, jie sumanė eit šviesti žmonių! Tai, aišku, yra tik tuščias pretekstas. Žmonių šviesti geriausiu atveju išeis kokia pora tuzinų, o kitiems nuo to nei šilta, nei šalta.

Balandžio 26 d.

Arkadijaus Zelinskio afera baigėsi palyginti visai neblogai. Profesorių taryba ėmėsi visų reikalingų žygių, kad tas dalykas būtų užtušutas ir neiškiltų į aikštę. Bankui buvo grąžinti pinigai, krautuvėms pirkiniai, o pats Arkadijus paleistas iš kalėjimo. Bet iš universiteto jis, be abejo, turėjo pasitraukti.

Balandžio 27 d.

Šiandien buvo garsaus rusų dainiaus S. paskaita. Jis žiemą vasarą dėvi mėlyną šilką rubašką, niekuomet nesirėdė šiltai ir visuomet vaikščioja plika galva. Jau ir seniau jis išgarsėjo savo ekstravagantišku gyvenimu. Pats save jis vadina "gamtos, saulės ir meilės draugu." Jo paskaita susirinkusiems paklausyti studentams padarė stiprų įspūdį. Reikia pripažinti, kad jis tikrai yra nepaprastai "gražus" vyras, sveikas, aukštas, tvirtų pečių ir kieto sprando, kuris taip ryškiai išsikiša iš jo šilkinės bliūzės apikaklės. Ant kaklo, ordeno įpročiu, jis nešiojasi tris auksines figūreles: sakalą, saulę ir širdį. — — — Užvis daugiausia studentams patiko jo pagrindinis postulat: kiekvienam yra visas leista.

— Revoliucija mums atnešė laisvę! — sušuko jis pranašo balsu. — Apie laisvę, lygybę, brolybę jums jau kiti užtenkamai pripasakojo. Šiandien aš jums noriu pakalbėti apie kūno laisvę, apie saulėtąjį džiaugsmą vargšo žmogaus, kuris ligi šiol turėjo vilkti jungą papročių ir visokių prietarų!

(Bus daugiau.)

Hitleris nuo senai ruošė žygius į Rusiją

— Špionažas ir kiti pasiruošimai. — Žemių, ir tai iš Rusijos! — Amerikos ryžtingumas stumė nacių į naujas kombinacijas.

Aliarmuojančios žinios apie santykius tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos mus paskatina dar kartą prisiminti, koks šiuo klausimu yra nusistatymas Hitlerio, nuo kurio, galima sakyti, daugiausiai priklauso tolimesnis tų santykių vystymasis.

"Išvaduoti rusus."

Ne paslaptis, kad nors bolševizmas ir nacionalsocializmas turi daug ką bendro savo priemonių pasirinkime, tačiau tai yra iš pagrindų skirtingos ideologijos ir nacionalsocializmas didžiuojasi savo misija apvalyti Rusiją ir visą pasaulį nuo "barbariško bolševizmo." Dabar dėl politinių priežasčių Vokietija nustojo garsinusi tuos savo planus, bet ne taip buvo anksčiau. Pavyzdžiui mes galime suminėti vieną suaktyvinį dokumentą: 1921 m., kada Hitleris buvo nacionalsocialistų propagandos vedėju, savo prakalbai "Mirštancioji Sovietų Rusija," paruošė reklaminius plakatus, kuriuose be kitko buvo pasakyta:

— Sovietų Rusija virsta tyrais. Toliau jau negali būti paslėpta, kad didžiausis žemės ūkio kraštas virsta didžiausiu žmonių kapynu. Mes nacionalsocialistai reikalaujame, kad rusų tautai būtų suteikta pagalba ir tai ne remiant dabartinę jos vyriausybę, o eliminuojant — sunaikinant dabartinius jos išnaudotojus (— suprask, bolševizmo vadus).

Vokietija ieško naujų žemių.

Pasakymas buvo aiškus ir daug sykių pakartotas, niekad neatšauktas. Tačiau naciai Rusija domisi ne tai iš idealizmo, ar noro pagelbėti vargšams rusų tautai. Jie turi savus planus, kurie rišasi su pačios Vokietijos tolimesniais planais.

Visų pirma, atminkime, kad vyriausis naujosios nacionalsocialistinės Vokietijos siekimas, kurs gal būtų daugiausiai ir paskatino Vokietiją pradėti šį naująjį karą, yra noras įsigyti naujų žemių. Vokiečiai visiškai nesislėpdami pasisako, kad jie nori naujų žemių įsigyti ne kolonijose, bet visų pirma pačioje Europoje. (Žiūr. "Mein Kampf," pusl. 181. Visur cituoju iš Amerikoje paplitusio vertimo į anglų kalbą, išleisto New Yorke 1941 m.).

Drang nach Osten —
į Rytus.

Vokiečiai ne kartą yra pasisakę ir kurioje Europos dalyje jie tikisi įsikurti, į kur savo valstybės ribas praplėsti:

— Naujų žemių įsigijimas tepasiekiamas tik Rytuose (Mein Kampf, pusl. 186-187),

Vokietija nusistačiusi jokiū būdu nesitenkinti prieškarinėmis 1914 m. savo ribomis. Tos ribos, tai esančios politinė nesąmonė ir tik jomis pasitenkinti, esą būtų nusikaltimas prieš vokiečių tautą (Mein Kampf, p. 944-945).

— Valstybių ribos, — kalba dabartinis Vokietijos valdovas, yra žmonių padarytos ir gali būti žmonių pakeistos (M. Kampf, page 949).

Į Rusijos plotus.

Ir toliau visiškai neabejodamas ir neslėpdamas Hitleris viešai skelbia kuria kryptimi būsimoji Vokietija augs:

— Mes užbaigame Vokietijos veržimąsi į vakarų ir pietų Europą ir savo žvilgsnį atkreipiame į rytų žemes. Mes galutinai atsikome nuo prieškarinės kolonijų ir prekybos politikos ir pradame naują teritorialinę ateities politiką" (M. K., p. 950). Posakis labai reikšmingas. Juo nacių Vokietija pasiskelbia, kad ji ne naujoms kolonijoms ar prekybos plėtimui nori garantuoti savo tautai šviesų rytojų, bet Vokietijos galybę nori ugdyti naujų žemių prijungimu, ir tai pačioje Europoje.

— Bet jei mes kalbame apie naujas žemes ir naujas teritorijas Europoje, mes pirmiausia tegalime galvoti tik apie Rusiją ir jai priklausančias pasienio valstybes (M. Kampf, p. 950-951).

Kad tai ne tušti žodžiai, mes randame paliūdymų ir pasaulinėje spaudoje. Dar 1938 m. geg. 18 d. "The Times" rašė:

— Jei kuris nors kraštas Europoje turi pagrindo bijoti

tis invazijos, tai tokiu kraštu yra Rusija ir žemės, kurios guli tarp Rusijos ir Vokietijos. Eilė pasisakymų Hitlerio pagarsėjusioje knygoje "Mein Kampf" be paslėpimų atskleidžia Vokietijos planus savo ekspansiją (tolimesnį plėtimąsi) pasukti ta kryptimi. Fiurerio knyga dar tebėra savo rūšies biblija jaunajai Vokietijai. Vokietija jau seniau ruošėsi.

Susidūrimui su Rusija ruošėsi Vokietija jau nuo seniaus. Tuo klausimu įdomių žinių paskelbia F. E. Jones knygoje "The defense of democracy".

Kai prieš keletą metų Rusija gausiai kvietėsi vokiečių specialistus, daugelis iš Sovietus vykstančių inžinierių ir kitų specialistų gaudavo slapta instrukcijas rinkti žinias.

Vokietijos—Rusijos prekyba daugiausia ėjusi per vadinamą Rusiškąjį Komitetą prekybą su Vokietija. Šio komiteto galva — buvęs vokiečių armijos karininkas, kurs sumaniai sugebėjęs prekybos santykius panaudoti špionažo tikslams. Saviems planams Gestapo puikiai mokėjo panaudoti eilę sovietų eksporto organizacijų. "Pravda" yra paskebusi visą eilę tokių atsiti-

Prieš sovietų sąjūdžių centrui Vokietijoje.

Toliau vokiečiai po savo sparnu priglaudę visą eilę prieš bolševikus veikusių organizacijų: Vokietijoje spietėsi nemažai rusų emigrantų. Daugelis jų buvo organizuoti į karinę draugiją "Rond," kur buvusieji caro armijos karininkai paruošė trupes, panašias į nacių (Nukelta į 6 pusl.)

PARSIDUODA PASLEPTAS TURTAS!

ANTANO LALIO
LIETUVIŠKAS-ANGLIŠKAS
ir
ANGLIŠKAS-LIETUVIŠKAS
ŽODYNAS

Trečias, Iš naujo Taisytas ir Gausiai
Papildytas Spaudimas!

Šiomis dienomis teko mums įsigyti mažą skaičių Antano Lallo "Žodyną", kurie tikrai yra paslėptas turtas. Tai yra paskutiniai egzemplioriai šio labai svarbaus veikalų! Kiekvienas knygynas turėtų turėti nors vieną egzempliorių "Antano Lallo Žodyno"! Nėr geresnio Lietuviško-Angliško ir Angliško-Lietuviško Žodyno spaudinto vi-soje Amerikoje.

Šis 834 puslapių "Žodynas" yra vienas iš svarbiausių knygų Amerikos lietuviams.

Visi egzemplioriai puikioje padėdyje, su kietais viršeliais, ir parduodama už prienamą kainą.

Žodyno ir kitų knygų reikalais kreipkitės prie:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
Tel. CANAL 8010

J. E. Arkivyskupas Stritch sakė pamokslą atidarant Devintąjį Nacionalinį Eucharistinį kongresą

ST. PAUL, Minn., birž. 24. — Dalyvaujant daugiau kaip 100,000 maldininkų iš visų J. A. Valstybių dalių, iš Kanados, Meksikos ir kitų Amerikos respublikų, iškilmingomis pontifikalinėmis misijomis atidarytas čia Devintasis Nacionalinis Eucharistinis kongresas.

Mišias pontifikavo Jo Eminencija kardinolas Dougherty, Philadelphijos arkivyskupas, šventojo Tėvo Pijaus XII legatas kongresui. Eucharistinio centro ruimin-ga aikštė išdabinta iškeltomis amerikoniškėmis ir bažnytinėmis vėliavomis. Visur itaisyti garsiakalbiai.

Per mišias pamokslą sakė J. E. Arkivyskupas S. A. Stritch iš Chicagos. Tas buvo, taip tarant, kongreso atidarymo įžanginė kalba. Ekscelencija apgailėjo pasaulio sukrėtimą dėl siaučiančio karo Europoje ir kitose pasaulio dalyse. Žmonija pergyvena baisiausius sunkumus. Tūkstančiai žmonių prieš laiką nuvaromi į kapus.

Arkivyskupas sakė, kad yra įvairiausių šio karo priežasčių. Bet svarbiausioji priežastis yra tautų ir valstybių vadų nutolimas nuo Dievo ir Dievo įsakymų teigimas.

"Asmeniniam kontakte, socialiniuose ir tarptautiniuose santykiuose," sakė Arkivyskupas, "žmonės pašalino iš savo minties Die-

vo įstatymus ir ėmėsi kalbėti apie teises ir teisingumą. Si moderninė pastanga išsisukinėti iš neišvengiamojo nuodėmės fakto žmogaus gyvenime yra ne vien nesąmoninga, bet ir paika. Tas yra visų negerumų pati svarbiausioji šaknis."

Arkivyskupas kviečė kongreso dalyvius — maldininkus ir visus katalikus karštomis maldomis atpildyti Dievui, melstis už šventąjį Tėvą, už šalies neperumą, kongresą ir civilinius autotitus.

Arkivyskupas Stritch į St. Paul atvyko vakar lydimas J. E. vyskupo W. D. O'Brien, arkivyskupijos kanclerio prelato G. J. Casey ir prelato P. J. Hayes iš Mundeleino.

Eucharistiniame centre didysis altorius yra apgaubtas milžinišku baldakimu. Altoriaus priešakyje įtaisyta ruiminga platforma, kur per pontifikalines mišias buvo susirinkę daugiau kaip 100 arkivyskupų ir vyskupų. Tarp kitų ten buvo ir J. E. Arkivyskupas Amleto Giovanni Cicognani, apaštališkas delegatas J. A. Valstybėms.

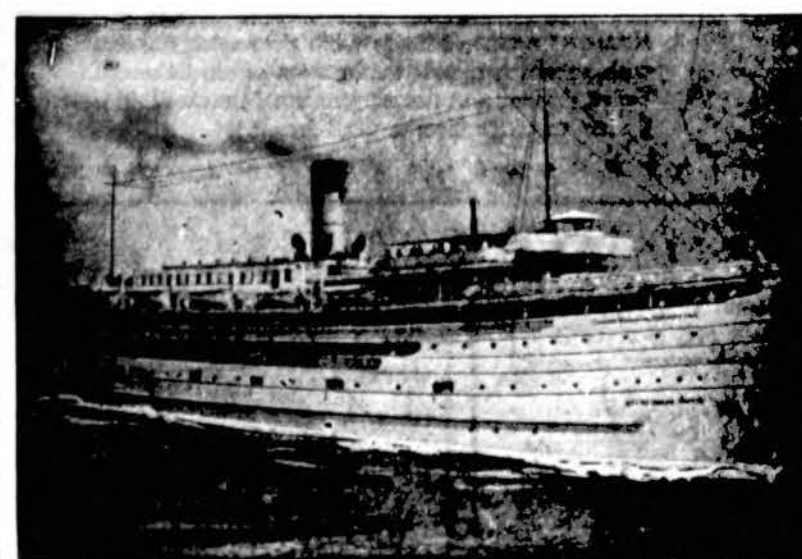
Rytoj Eucharistiniam centre bus vaikų diena. Pontifikalines mišias celebruos J. E. arkivyskupas E. Moon ey iš Detroito. Pamokslą sakys J. E. arkivyskupas F. J. Spellman iš New Yorke.

Visa Chicago Yra Kviečiama Vykti Dienraščio "Draugo" Ekskursija į Milwaukee

Su Laivu —

"CITY OF GRAND RAPIDS"

Sekmadienį, Liepos-July 6 d., 1941

Laivas išplauks iš NAVY PIER 9:30 Val. Ryte (Chicagos Laiku)

Grįžta Tą Pačią Dieną 9:45 Val. Vakare

PILNOS KELIONĖS
BILIETAI \$2.00

Visais Ekskursijos Reikalais Kreipkitės į: —

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago

Hitleris nuo senai ruošė žygius į Rusiją

(Tęsinys iš 5 pusl.)

smogikus. Vokietijoje glaudėsi ir stiprūs ukrainiečių centrai, o ukrainiečiai vyrai, paimti į belaisvę su lenkų legionais, buvo sutraukti į atskiras stovyklas ir net savotiškai ruošiami būsimiems žygiams.

Hitleris rėmė Stalino opoziciją.

Minėtos knygos autorius tvirtina, kad Vokietijoje stiprios paramos susilaukė ir Stalino opozicijon perėję komunistai. Šių suminėtos net trys grupės: trockistai, dešinieji (jų "galvos" buvo Rykovas, Tomsis, Bucharinas) ir Tuchačevskio grupė. Visa eilė komunistų opozicionierių per pagarsėjusias Maskvos bylas prisipažino, kad minėtos Rusijos srovės turėjusios ryšių su Vokietija. (Tokie, pvz., buvo pareiškimai Jagodos, Radeko). Galima abejojti jų prisipažinimų nuoširdumu, bet jei patys sovietai pripažįsta, kad Vokiečiai turėjo iškėlę koją į Rusiją, tai ar yra prasmės mums tą ginčyti. Pagaliau daugelis anksčiau padėtų žinių apie vokiečių pasirošimus prieš Rusiją yra paskelbtos minėtoje F. E. Jones knygoje. Be kitko mačiau, kad ta knyga parduojama ir Čikago bolševikų knygyne. Taigi nė bolševikai neginčija tų faktų tikrumą.

Vokiečiai buvo priversti nesiskubinti.

Tiesa, Vokietija turėjo priežasčių savo pagrindinius siekimus Rusijos žemėse atidėti: vokiečių jau tokia taktika, kad kai jie nori sukuria valstybę apsidirbti, jie

pakviečia į talką kaimynus. Kai jiems reikėjo likviduoti Čekoslovakiją, jie pasitelkė Lenkiją, kai reikėjo galutinai parblokti Lenkiją, Vokiečiams buvo reikalingas Rusijos bendradarbiavimas. Ir kare su Anglija vokiečiams labai svarbu buvo turėti ramų užnugarį. Tačiau aplinkybės kitėja. Amerikos stipri pagalba Anglijai, kiekvienam sako, kad karas greit gali nesibaigti; tas Vokietijai sudaro naujų rūpesčių — Prancūzija, Ispanija, galima sakyti, badauja, ir pačioj Vokietijoj su maistu nelengva, o niekas režimui taip nėra pavojinga, kaip alkani žmonės. Vokietijai reikia garantuoti pastovius maisto šaltinius ir jos akys nukrypsta į Rusiją, kur yra ne tik maisto, bet ir būtinų žaliavų.

Pasirošimai prieš Amerikos stojimą į karą.

Toliau — Vokietija jaučia, kad Amerika kiekvienu momentu gali išeiti į kovos lauką. Vienintėlis tikras Vokietijos sąjungininkas prieš Ameriką yra Japonija. Bet ji išklimpusi į Kiniją, be to — nemažai jai reikia jėgų laikyti Rusijos pasienyje. Vokietijai labai svarbu Rusiją padaryti ašies ištikimu vasalu (pavaldiniu). Tas svarbu ūkiniu atžvilgiu: bus garantuoti neišsėmiami maisto ir žaliavų rezervai, svarbu strateginiu atžvilgiu, nes tuo būdu nemažai Vokietijos ir Japonų jėgų atsipalaiduos nuo Rusijos sienos; svarbu ir politiniu atžvilgiu: užsienio politikoje tas visgi padarytų didelį įspūdį, kaip padarė įspūdį pirmesnė Vokiečių Rusų sutartis, o Vokietijos vidaus politikoje tai būtų ne tik dar vienas pliusas valdžios prestižui, bet ir būtų su-

VOKIETIJA SKELBIA KARĄ SOV. RUSIJAI

(Draugas) Ašies telėsimas.

Vaidas vokiečių užsienių reikalų ofise, Berlyne, kai Ribbentropas (trečiasis iš kairės pusės), užsienių reik. ministras, per radiją transliuoja karo deklaraciją prieš Sovietų Rusiją, su kurią per du metus turėta glaudūs santykiai.

duotas mirtinas smūgis tam kominternui, kurs tyliai, bet kietai nori išprogdinti Vokietiją iš vidaus. Be abejo, vokiečiai bus visas jėgas įtempę taikui keliu, kad ir palaipsniui, ne viską iš karto, atsiekti ką užmanę, bet tie visi siekimai jiems taip svarbūs, kad jie atėjus laikui, nepabugo nė kardu sau kelių skinti.

K. J. Prunskis.

U. S. Vyriausybei reikia darbininkų

United States Civil Service Commission prašo paskelbti tokį pranešimą.

Reikalingi — Fishery marketing specialist. Also: senior, associate, assistant, and junior. Fish and Wildlife Service, Department of the Interior.

Applications must be on file with the U. S. Civil Service Commission at Washington, D. C., not later than July 3, 1941.

Senior inspector, naval ordnance materials, \$2,600 a year.

Inspector, Naval Ordnance materials, \$2,300 a year.

Optional branches
1. Optical or Fire Control Instruments, 2. Naval guns and accessories, 3. Munitions, 4. Ordnance units.

Associate Inspector, Naval Ordnance materials, \$2,000 a year.

Assistant Inspector, Naval Ordnance materials, \$1,800 a year.

Junior Inspector, Naval Ordnance materials, \$1,620 a year.

Bureau of Ordnance, Navy Department (For duty in the Field wherever assigned).

Applications will be rated as received at the U. S. Civil Service Commission, Washington, D. C., and certification made as the needs of the service require, except when sufficient eligibles are obtained, the receipt of ap-

plications will be closed, in which due notice will be given.

Susirinkimai

Labdarybės centro mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 25 d., 7 val. vakare, Šv. Kryžiaus parapijos salė. Prašoma visų kuopų atstovų susirinkti. Bus išduotas Atminimo dienos reportas.

Valdyba

Eilinis Moterų Sąjogos Chicago apskr. susirinkimas turėjo įvykti Cicerose birželio 27 d. Tačiau, iš priežas ties didelio parap. salė ir mokykloj remonto, susirinkimas perkeltas į ŠS. Petro ir Pauliaus parapijos salė, West Pullman. Sąjungietės — kuopų atstovės prašomos įsidėmėti.

A. Poškienė, apskr. pirm.

Lietuvos Vyčių Chicago apskrities choro svarbi dainų repeticija įvyks ketverge, birželio 26 d., 8 val. vakare, Aušros Vartų parapi-

jos salėj. Visi choro nariai. Paskutinė repeticija priešės prašomi būtinai suvažiuoti. Valdyba

Turtas Virš \$6,000,000.00

Apart Apsaugos, Turime \$475,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų.
PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER - PRUZIN

Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000

620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI

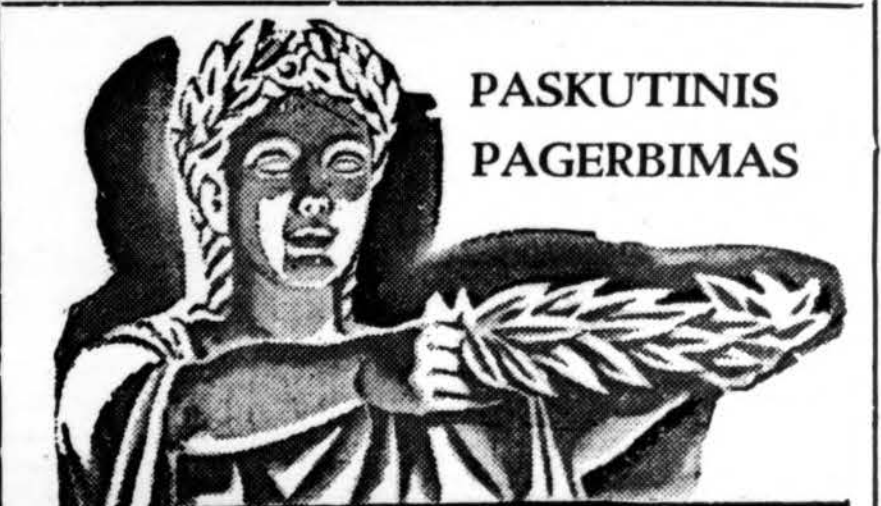
MENISKAS DARBAS

ZEMOS KAINOS

TEISINGAS PATARNAVIMAS

Venetian Monument Co.

527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

PASKUTINIS
PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 0727

Radio Programos — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Saltimieru.

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP!
Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

DAFFY DRAMAS

DON'T MIND HIM — HE'S CRAZY

HOW DO YOU KNOW? — HE'S ALWAYS ARGUING

THAT'S NO SIGN — BUT —

HE ARGUES WITH HIS GRANDFATHER

FUSH — THAT'S NO SIGN EITHER — BUT —

HE HAS NO GRANDFATHER!

A. + A.
BARBORA ANTANAVICIENĖ
(po tėvais Voškartaitė)
Gyveno 1719 Ellen St.
Mirė birž. 24, 1941, 4:15 val. ryte, sulaukus pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr., Švėkšnos parap., Mieželių kaime. Paliko dideliamė nuliūdime du sūnus Juozapą, marčią Bernice; Justiną ir marčią Margaret; dukterį Valeriją ir anūkes Adelė ir Geraldine; seserį Marcelę Narbutienę, švogerį Joną ir jų šeimą ir kitas gimines ir daug draugų ir pažįstamų. Vėlonė priklausė prie Šv. Cecilijos ir Chicago Lietuvių Dr. J. Kūnas pašarvotas koplyčioje, 1735 Wabansia Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, birž. 28, iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. Mykolo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse. Nuliūdę Sūnai, Dukteris, Marčios, Anūkiš, Sesuo, Švogeris ir Giminės. Laidotuvių Direkt. Lachawicz ir Sūnai, Tel. CANal 2515.

A. + A.
NIKODEMAS PETRAUSKAS
Gyveno 842 W. 33rd Pl.
Mirė birž. 23, 1941, 2:00 val. p. p. sulaukęs 68 metų amž. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio mieste. Paliko dideliamė nuliūdime moterį Martha (po tėvais Pikšūnė); dukterį Veroniką Dunbrauską; ženą Stanislovą, du anūkus Edward ir Robert ir daug kitų giminių; o Lietuvoje sūnų Juozapą, dukterį Marijoną, 5 anūkus ir kitas gimines. Kūnas pašarvotas Mažielkos koplyčioje, 3319 So. Lituania Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, birž. 26, iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse. Nuliūdę Moteris, Dukterys, Sūnus, Žentas, Anūkal ir Giminės. Laidotuvių direktorius S. P. Mažielka, Tel. YARDS 1138-1139.

CONRAD
Fotografas
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užlaideimis ir Hollywood kineis. Darbas Garantotas.
420 West 63rd Street
Tel.: BIZNIS - ENGLEwood 5883
Res. - ENGLEwood 5840

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-t METAI
APTARNAUJA CHICAGO ir APYLINKES LIETUVIŲ
Vienintėlis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje — Leidžiamas 9 Sykius į Savaitę
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC-1450 kil.

KOPLYČIOS DYKAI | **AMBULANCE**
VISOSE MIESTO DALYSE | **DIENĄ IR NAKTĮ**

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

ANTHONY B. PETKUS 1410 South 49th Court Tel. CICERO 2109 6812 So. Western Avenue Tel. GROvehill 0142	LACHAWICZ IR SŪNAI 2314 West 23rd Place Tel. CANal 2515 42-44 East 108th Street Tel. PULman 1270
J. LIULEVICIUS 4348 S. California Ave. Tel. LAFayette 3572	S. P. MAZEIKA 3319 Lituania Avenue Tel. YARDS 1138-1139
I. J. ZOLP 1646 West 46th Street Tel. YARDS 0781-0782	ALBERT V. PETKUS 4704 So. Western Avenue Tel. LAFayette 8024
P. J. RIDIKAS 3354 South Halsted Street Skyrius: 710 W. 18th St. Visi Telefonai: YARDS 1419	ANTANAS M. PHILLIPS 3307 Lituania Avenue Tel. YARDS 4908

KAS NAUDINGA ŽINOTI VISIEMS, KURIE DALYVAUS "DRAUGO" EKSKURSIJOJ Į MILWAUKEE, LIEPOS 6-Ą DIENĄ

1. Laivas City of Grand Rapids išplauks iš Navy Pier liepos 6 d., 9:30 val. ryto (sharp). Jokio pavėlavimo. Neturintiems automobilių geriausiai važiuoti bile gatvėkariu iki Grand Ave., kurios gatvėkaris priveža prie pat uosto. Prie Navy Pier yra didelė vieta automobiliams "parkinti". Taigi, kas norės, galės nuvažiuoti automobiliu, ten "paparkinti", o grįžęs iš ekskursijos vėl sėsti į automobilių ir namo parvažiuoti.

2. Laive yra užkandžio ir gėrimo, tačiau geriausiai, užkandžio pasigaminti namie. Pigiau ir geriau.

3. Laive galima išsinuotuoti kambarį visai dienai. Jame galima ne tik savo dražius pasidėti, bet ir pulkiai pasilsėti. Kainos \$3.00 ir \$3.50 visai dienai. Kas nori, gali ant pat viršutinio laivo denio rezervuoti kėdes. Kaina 30c už kėdę. Į tą dieną leidžiami tik tie, kurie turi užsirezervavę kėdes.

4. Į laivą patartina nuvažiuoti kiek galima anksčiau ir pasirinkti vietas ant denio. Grupės gali pasirinkti vietas vienoj kurioj vietoj.

5. Laivas plaukia 4 valandas į Milwaukee ir 4 valandas atgal. Laivas didelis, dėl to neįtampa jokio supimo. Malonu, vėsu, linksmu. Viduj visą laiką orkestra griežia. Kas nori gali

šokti. Ant antro laivo denio yra puikus parloris, pianas ir garsiausias programoms pildyti. Parloris ir trečio denio balkone gali susėsti keli šimtai žmonių ir, sakykim, grupei dainuojant kokią liaudies dainą gali dainuoti sykiu ir keli šimtai žmonių.

6. Milwaukee laivas pasiekia 2 val. popiet. Uoste "Draugo" ekskursantų lauks busai ir taksi. Kurie norės pamatyti miestą ir kitas žymias vietas, būtent, Šv. Juozapo Minor baziliką, kurios vien remontas kainavo \$125,000, vienuolyną su koplytėle, kurioje randasi virš tūkstantis relikvijų įstatytų sienose ir k., feras buso kainuos 75c asmeniui. Kurie norės vykti į paskirtą vietą ir paragauti dykai garsaus Milwaukee alaus, taip pat užkasti sendvičių, tiems taksi į vieną pusę kainuos 5c asmeniui. Poilsui skiriamas nepilnos dvi valandos. Laivas išplaukia iš Milwaukee 4:45 Chicago laiku (3:45 Milwaukee laiku). Iki to laiko visi ekskursantai turi būti laive. Chicago laivas pasiekia 10 val. vakaro. Plaukiant atgal, sutemus visu pakraščiu žibčioja žiburiai ir laivams švyturiai. Gražu.

7. Norint būti "Draugo" ekskursijos dalyviu, tiktai reikia įsigyti iš anksto. Kas pirs tiktai tą pačią dieną uoste, prie kasos langelio, neturės privilegijų nuplauti į Milwaukee, nes tik su

WINNERS OF NATIONAL CLAY COURT TENNIS TOURNEY

Smiling happily, Pauline Betz (left) of Winter Park, Fla., exhibits trophies she won by defeating Mary Arnold of Los Angeles for national clay court women's singles title at Chicago tournament. At right, Frank Parker (holding trophy) of Spring Lake, N. J., is congratulated by Bobby Riggs, whom he defeated to win men's singles title.

tais tikietais, ant kurių yra pažymėta "Lake excursion conducted by Lithuanian daily Draugas", bus galima įeiti į salę ir dykai pasivažinti. Uoste prie langelio pirkti tiktai yra kitokie. Taigi, visi tiktai įsigyti tie iš anksto arba Draugo ofise, arba pas asmenis, kuriuos skelbiame "Drauge". Tiktai įsigyti paskutinę dieną šeštadienį, 8 val. vakare. Sekmadienį "Draugo" tiktai nebus parduodami.

8. Visi, kurie turi paėmę tikičius pardavinėjimui prašomi pinigų ir neparduotus tikičius grąžinti ne vėliau kaip šeštadienį po pietų, iš ko yra kas paėmę. Negrąžinti iki to laiko tiktai bus skaitomi parduoti.

Taigi, visi ruoškimės dalyvauti liepos 6 d. "Draugo" ekskursijoje. Te visą laivą užpildo lietuviai ir te visą dieną laive skamba lietuviškos dainos!

Ekskursijos vadovybė

Draugiškas išvažiavimas

Marquette Park Namų Savininkų išvažiavimas įvyks sekmadienį, birželio 29 d., Juozo Spaščio darže, Willow Springs, Ill. Pradžia 11 val. ryto.

Marktparkiečiai, namų savininkai, dalyvaukite savo draugijos išvažiavime ir atsiveškite naujų narių.

Mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 26 d., 7:30 val. vakare parapijos svetainėje.

Gust Grigal

SKAITYKITE "DRAUGĄ!"

RED-ITCHY-SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture! Pirmas užtepimas su stebėtinu ZEMO—daktaro išrastas—mojan sustabdo nepakeliamą niežėjimą galvos ir tuojan pradeda sugrąžinti jautrios odos. Stebėtinai sekmingas per virš 30 metų! Gaunamas visose vaistinėse.

ZEMO

Pasiskaičius P. Klimo Lietuvos istoriją

(Tęsinys iš 2 pusl.)

ti platesnį bendrą Lietuvos istorijos pažinimą.

"Lietuviui — sako visai teisingai p. Klimas savo 1-jo tomo prakalboje — Lietuvos istorija turi nusekti iš amžių gilumos tą lietuvių tautos kelią, kuriuo ji priėjo šių dienų būti. Kaip ir kodėl lietuvių tauta, per amžių amžius tverdamą, yra šiandien tokia, o ne kitokia, ten, o ne kitur, ir kaip ta atsitiko, kad šiandien ji turi tų, o ne kitų sunkumų savo gyvatoje. — šit uždavinys, kurį gali pasiimti tik tai tyrinėtojas lietuvis."

Šitaip savo darbą supratęs, P. Klimas savo istorijos 1-me tome ima atsidėti tyrinėti visas tas žinias, kurių suteikia proistorės mokslas, kalbos liūdymai, senovės graikų ir lotynų rašytojai. Visą savo tyrinėjimų darbą autorius iliustruoja iškasinių paveikslais, žemėlapiais, senųjų autorių tekstais.

Cituotieji knygoje mokslo veikalai, kuriais naudojasi autorius, rodo, kad P. Klimas yra įdėjęs į savo darbą daug kruopštaus triūso. Analizuodamas proistorės bei kalbotyros faktus ir senovės raštus, autorius elgiasi labai atsargiai, darydamas savo išvadas. Jis jas visada pamatuoja ir vengia tuščių tvirtinimų. Skaityto-

jas, sekdamas autoriaus protavimus ir išvadizojimus, neturi pamato šį kartą rūstauti ant jo, kad šis laužė iš piršto savo tvirtinimus.

Kokios gi aktualės naudės gali turėti tokie šiuo metu žilos senovės tyrinėjimai, kuomet negailėstingas karas yra parbloškęs mus ir pavergęs mus nelai-

Jūsų Gražus Apsirėdymas -Mūsų Specialybė

ŽAVIAUSIAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ BIJUSKELIŲ PIRSTINIŲ KOJINIŲ POCKETBOOKŲ KORSETŲ KODIKIAMS DRABUZIŲ V. VILEISIENE, SAV. GLAMOUR FROCK SHOP 5922 W. Roosevelt Rd. Tel. AUSTIN 1175

ŽAVIAUSIAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ BIJUSKELIŲ PIRSTINIŲ KOJINIŲ POCKETBOOKŲ KORSETŲ KODIKIAMS DRABUZIŲ V. VILEISIENE, SAV. GLAMOUR FROCK SHOP 5922 W. Roosevelt Rd. Tel. AUSTIN 1175

mėn? — gali kilti ne vienam klausimas.

Man rodosi, tatau turi didelės naudos kiekvienam lietuviui, kurio tėvynę, pavergę, terioja dabar bolševikų barbarai. Beskaitydamas tokią P. Klimo lietuvių tautos istoriją, skaitytojas lietuvis įsitikis, kad jis nėra iš akmens išspirtas ir kad jis turi ilgą, seną ir garbingą praeitį, ne blogesnę už nevieną didelę tautą, ir kad jis todėl gali ja didžiutis. Iš tos istorijos patirs jis tarp kita ko, kad jo prabočiai jau mažusia nuo 2000 metų pirm Kristaus sėdi tose pat vietose, kur ir dabar gyvena (tik senosios jų gyventos teritorijos buvo daug platesnės!), kad jie buvo jau ramūs sesliai ir dirbo savo žemę daug geriau, anot senųjų rašytojų, negu neviena germanų padermė, tebeklajojusi dar tuomet iš vietos į vietą.

Lietuvis gali su pakelta galva reikalauti sau lygių teisių kitų tautų bendrumenėje.

P. Klimo istorijos 1-sis tomas meta nemažą šviesos į mūsų žiląją senovę ir surenka į vieną vietą visas tas ją liečiančias žinias, kurios buvo ligi šiol pas įvairius autorius išmėtos. Jis perleidžia jas per kritikos prizmą ir išsijuoja iš jų visa, kas gali turėti reikšmės mūsų senovei paliudyti.

Gaila tik, kad visa tai tebėra dar rankraštyje. Tėvynei atsiradus nelaimėje, būtų naudinga ir pageidautina, kad atsirastų nors Amerikoje leidėjas ar tam susi-

CLASSIFIED

100 Dol. Dovanų

Tam, kuris įrodys, kad pirkti namą, lotą, arba farmą nėra saugus investicija. Pasaukite, kurie norite nusipirkti arba išmainyti namą, namą pastatyti, seną patalynę, Taiptai turime keletą dešėty senesnių namų po visą Chicago, visokio didumo, biznių ir privatiškų. Kainos nuo 18 šimtų iki 135 tūkstančių. Galima pirkti arba statyti su mažu įmokejimu, kitus mokėti kaip rentą.

CHARLES P. SUROMSKIS & CO. 6921 S. Western Ave. Rep. 3713 — Vakaris Pros. 1111

ISRENDUOJAMA KRAUTUVĖ MARQUETTE PARKE Išrendavimui krautuvė pačiame lietuvių apgyventame distrikte, šalia Chain Grosserės. Tinka bufernei ar kitam biuiui. Randasi prie Kampio 69th St. ir Rockwell. Sankite: PLAZA 2500. Apt. 312.

PARDAVIMUI AR ISRENDAVIMUI MURKINIS FARBKAS Parduodu arba išrenduos didelį murkinį fabriko namą, 60 pėd. x 220 pėd. didumo. Randasi ant cementinio kelio ir šalia geležinkelio, netoli Woodstock, Illinois. Tinka pirkinių sandėliui, mašinų gamybai ar pasarašybiui. Dabar dainai užrašas fortifizer fabriko. Rašykite dėl sutarimo apžiūrėjimui. HARTLAND FERTILIZER CO., Hartland, Illinois

PARDAVIMUI Parduodu didelį, datų String Bass. Taiptai galima gauti pas mane labai pigia kaina Deksnio Galingos Mosties. Kas ima tužinai, duosiu didelę nuolaidą. Parduosiu mano išdirbtąsias visokios rūšies Rožančių, ir kitokių dalykų. Iš priežasties ligos parduosiu viską labai pigiai. V. GAJZASKAS 723 West 21st Street, Chicago, Ill.

būrusi geros valios žmonių grupė, kuri pasiimtų leisti vieną po kito P. Klimo istorijos tomus. Pirmasis tomas yra jau baigtas ruošti ir galėtų būti pradėtas spausdinti. Dabar ruošiamas yra antras tomas, kuriam visą medžiaga jau yra parengta.

P. Klimo plunksna yra žinoma: jis rašo gyvai ir visiems suprantamai. Jo istorijos tomai, kartą išleisti, esu tikras, nesimėtys po knygynų lentynas: Lugano, 1941 m. balandžio 30 d.

Dras J. Saulys.

Kur galima gauti "Draugo" ekskursijos tikiety

Tiktai reikia įsigyti iš anksto, nes važiavimo dieną prie laivo nebus parduodami.

Bridgeporte:

Gudų krautuvė, 901 W. 33rd St. Virginia 9474.
O. Aleliūniene, 3251 So. Union Ave. Victory 5635.
Viktorą Balandą, 926 W. 3vrd St.

Town of Lake:

Kinčinų krautuvė, 4441 So. Honore St.
M. Sudeikienė, 1632 West 46 St. Yards 6952.
J. Čepulienė, 5526 S. Wolcott St. Prospect 3655.

West Pullmane:

"Draugo" agentą Karolį Railą, 12148 So. Lowe Ave. Commodore 3259.

Marquette Park:

Norvaišaitė, 6832 South Campbell Ave.
B. Nenartonį, 6540 So. Campbell Ave. Hemlock 0124
"Draugo" agentą S. Staniulį, kurį sekmadieniais per visas Mišias galima sueiti prie bažnyčios.
R. Andreilūno krautuvė, 6324 S. Western Ave. Republic 4932.

Brighton Park:

E. Samienę, 3751 So. California Ave.

Skirius krautuvė, 4358 So. Fairfield Ave.

M. Paukštienę, 4318 So. Maplewood Ave. Lafayette 1630.

So. Chicago:

J. Stanaitį, 8857 Houston Ave.

Cicero:

J. Arlauską, 1616 So. 48 Ct., arba biznio vietoj: 4830 W. 16 St.

A. Valančių, 1226 So. 50 Ave.

North Side:

V. Rėkų, 1639 No. Wood St.

K. Serpetį, 1710 West Girard St.

West Side:

"Draugo" raštinė. Cana. 8010.

Pas M. Jasnauskienę, 2259 W. Cermak Rd.

Dievo Apvaizdos parapijoje: Kaz. Ivanauską, 726 W. 18 St. Canal 8925.

Maywoode:

Vitos Vileišienės krautuvė, 5922 W. Roosevelt Rd.
Kuriems neparanku šie išvardinti asmenys pasiekti, tie gali rezervacijas padaryti "Draugo" ofise telefonu: Canal 8010.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGLES — STOVES. All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 So. Western Avenue

Telefonas REPUBLIC 6051

DOMINIKAS KURAITIS, Sav.

Rez. Tel. VICTORY 2499

AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskis
Ant. Labanuskas
H. Rajewski
"Shorty"

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite:
VICTORY 1 6 9 6

MILDA BUICK SALES

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA

Nauja Vieta:

907 WEST 35TH STREET, CHICAGO

Telefonas: LAFayette 2022

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

N. KANTER, Sav.

MUTUAL LIQUOR CO. 4707 S. Halsted St. Tel. BOULEVARD 0014

Išvežiojame po visą Chicago

REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

Illinoise praveisti biliai prieš komunistus, nacius, fašistus

Illinoise legislatura pravedė ir pasiuntė gubernatoriui Green pasirašyti keturis bilius, nukreiptus prieš komunistus, nacius, fašistus ir kitas organizacijas, kurios vienokiu, ar kitokiu būdu knisasi po šios šalies institucijų pamatais tikslu jas sugriauti ir ant griuvėsių iškelti totalitarinį režimą.

Idomiasia tas, kad bilijų pravedimui niekas nesipriešino ir legislatorų rūmuose nereikalauta, kad jų turiniai ir visas suredagavimas nuodugnai būtų perkratytas ir išaiškintas taip, kaip kad daroma su kitais biliais. Vadinasi, prieš komunistus, nacius ir fašistus

nusistatymas yra vienbalsis.

Visi keturi biliai sudaro vieną ir jais visais taikoma pakirsti minėtų svetimųjų Amerikai gaivalų veiklą miestų, apskričių ir valstybės politikoje.

Biliais uždrausta į rinkimų sąrašus dėti komunistų, nacių, arba fašistų kandidatus ir jokios politinės teisės nepripažįstamos tų gaivalų organizacijoms.

Be to, komunistai, naciai, arba fašistai negali užimti jokių Illinois valstybėje valdinių pozicijų, apmokamų valstybės fondais.

Ir kitose valstybėse tuo būdu komunistai, naciai ir fašistai išteisėti.

Legislaturės pareiga pataisyti "sales" taksų įstatymą

Pradėjus liepos 1 dieną Illinoise gūžinami 2 centų "sales" taksai vietoje iki šioliai esamų 3 centų.

Illinois Federation of Retail Associations prieš porą dienų krautuviniams išaiškino (apie tai buvo "Drauge") kaip turi būti išpirkėjų imami tie taksai.

Legislaturėje imta smerkti tos federacijos nurodymai. Pažymėta, kad krautuviniams ir toliau patariamai išnaudoti pirkėjus. Sekant tais patarimais, krautuviniams vietoje dviejų centų taksų iš pirkėjų žersis 4 centus, o kai kuriais atvejais net iki 7 centų.

Kad šiam išnaudojimui padaryti galą, legislatura turėtų pataisyti "sales" tak-

Nubausti taverno darbininkai

Taverno Theatre Cafe darbininkai pardavė nepilnamečiams svaigųjų gėrimų. Policija dėl to taverną uždarė, o teismas bartenderį ir tarnautoją nubaudė po 25 dolerių ir dar teismo lėšomis.

Gal būtų kliuvę ir pačiam vedėjui. Bet tasai prieš porą dienų mirė.

Koncertai Grant parke

Chicagos parkų distrikto komisionierių boardo prezidentas R. Dunham praneša, kad Grant parke publikai neapmokami koncertai bus pradėti liepos 6 d. vakare.

sų įstatymą, pareiškia žinotai.

Kiti atsako, kad to padaryti negalima. Nes Illinoise nėra "sales" taksų. Yra tik pardavėjams taksai.

USO kampanija vykdoma

USO (United Service Organizations) kampanija Chicagoj surinkti 679,500 dolerių ir jūrininkų rekreacijos centrams, visu smarkumu įsiubuojama.

Minėta suma yra Chicagos ir apylinkių kvota. Visoj šaly siekiama surinkti apie 11 milijonų dol. fondą.

Kampaniją vykdo katalikai, protestantai ir žydai.

Užtrauktų taksų išrinkimas

Illinois legislaturėje yra du biliai, kuriais norima palengvinti ypač Cook apskrčiai išolektuoti užtrauktus ir per ilgus metus nemokamus taksus.

Legislatura paraginta bilius praveisti.

Nusivylę apleido Springfieldą

Illinois gubernatorius Green tomis dienomis pasave į Springfieldą sukvietė Cook apskrities apie 80 komitetininkų. Juos pavaišino ir padėjo už jų darbavimosi respublikonų partijai. Ragino, kad ir toliau jie būtų ištikimi partijai.

Komitetininkai džiaugsmingai vyko į Springfieldą. Jie buvo manę, kad jiems ir jų draugams bus skirta kokių nors valstybinių džiaubų. Bet apie tai gubernatorius nė vienu žodžiu neužsiminė.

Komitetininkai tad grįžo namo nusivylę ir lyg žemę pardavę. Jie negali suprasti, dėlko jie ignoruojami.

Suimti trys jauni vagiliai

Policija sugavo tris jaunus vagilius — James Koutoulas, William O'Donnell ir Harry Smith.

Jie policijai išpažino, kad per dešimt naktų yra apkraustę apie 25 prekinis vagonus. Tarp kitko yra pavogę kiek tai guminių lančių, siunčiamų į armijos stovyklas. Guminius lankus jie buvo paslėpę ties Oakley ave. ir 76 gatvės. Policija tą krovinį susekė ir ėmėsi budėti. Nagi vagys atvyko to krovinio pasiimti ir pakliuvo.

Padidinta valstybės išlaidų sąmata

Illinois valstybės išlaidų sąmata dviem metams 1941-42) padidinta iki 510 milijonų dolerių. Vadinasi, apie 12 milijonų daugiau, negu gubernatoriaus Green buvo nustatyta.

Originali gubernatoriaus sąmata buvo 497,807,140 dol. Pasirodė, kad kai kurie gyvieji reikalai buvo užmiršti, o kai kuriems nužymėtos per mažos išlaidos.

Respublikonų vadai legislaturėje dabar turi prie originalės sąmatos prijungti įvairius išlaidų papildymus.

Gubernatorius buvo planavęs kuo ekonomiškiausiai apsieiti. Pasirodė, kad tas neįmanoma.

Skirtų naujų mokesčių išrinkimui yra reikalingos administracijos. Tas gi surišta su naujomis išlaidomis.

Pav. mokesčių (taksų) už cigaretes išrinkimo administracijai paskirta arti vienas milijonas dolerių dvimetinių išlaidų.

Kuria šeimos židini

Edward J. Larsen, Virginia Eudeikis.

James Schifo, Joanna Urbutis, 25—24.

Joseph Rėkus, Genevieve Šerpėtis, 26—25.

Fred Mauer, Josephine Yurkis, 25—23.

AR DAUG KŪRO SUDEGINAT ŽIEMOS METU?

Vartodami ROCK WOOL Namų Insulaciją Sutaupysite Daug Pinigų.

Laikui bėgant, Jūs vistiek insulinsite savo namus, nes:

1. Sutaupysite 40% kūro;
2. Apsaugo gyventojų sveikatą;
3. Padidina namų vertę;
4. Taupo namų šilumą;
5. Duoda gerą apsaugą nuo gaisrų;
6. Greitai ir lengvai įtaisoma.

Apakaičiavimas Dykai! Parūpiname F.H.A. Paskolintimus ar išmokėjimus.

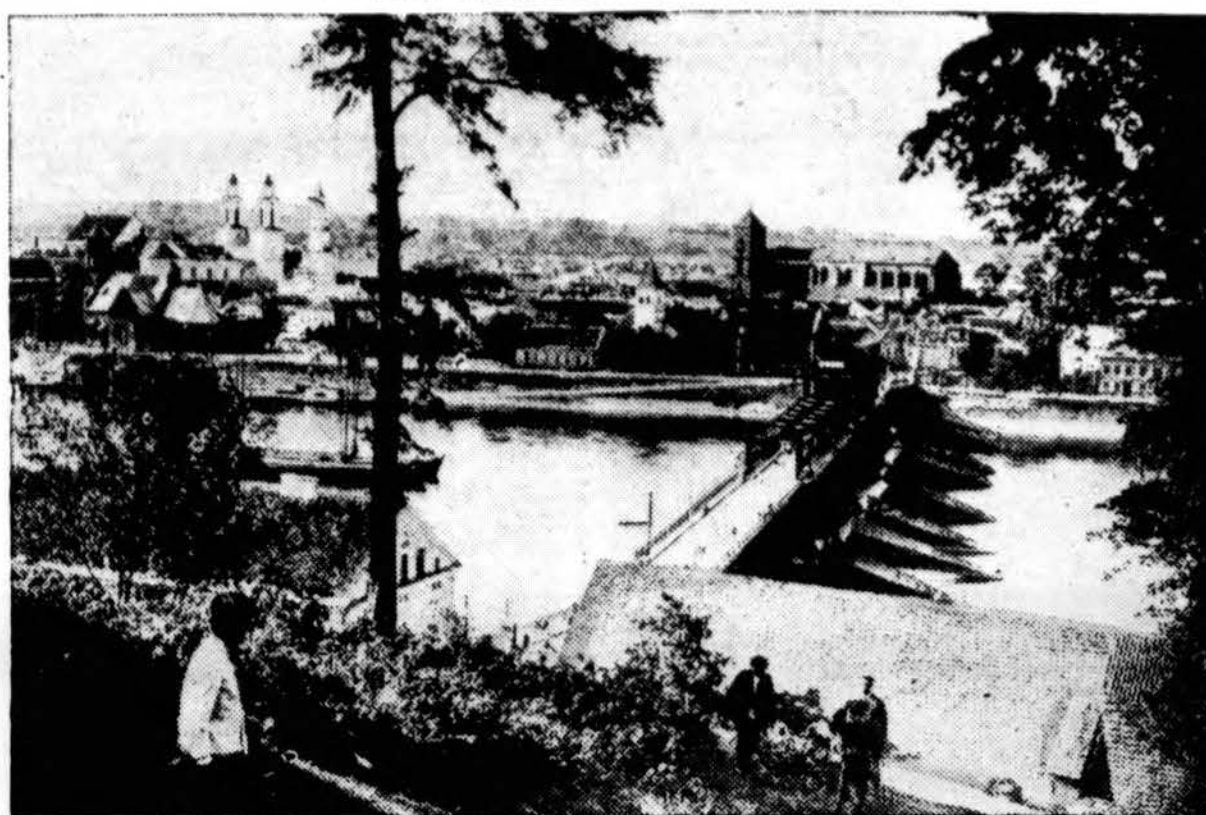
Mes taip pat parduodame visokiausią stogų ir sienų dengimo medžiagų.

ALEX ALESAUSKAS

CHICAGO REPRESENTATIVE

6343 S. Western Ave. Republic 6051

Warehouse: 9401 So. Stony Island Ave., tel.

(„Draugus“ Acme fotografas)

Lietuvos laikinosios sostinės Kauno vaizdas. Iš Berlyno pranešta, kad Lietuva ir vėl pasiskelbė nepriklausoma. Dėka vokiečių paramai lietuviai susimetė vaduoti savo šalį nuo raudonųjų gaivalų. Sudaryta laikinoji vyriausybė, iš naujo organizuojama kariuomenė iš Vokietijos grįžusio Kaunan gen. Raštikio.

× Kun. P. Činikas, MIC., „Draugo“ administratorius, po metinių rekolekcijų vėl pradėjo eiti savo pareigas.

× Jonas Brazauskas, L. V. 36 kp., Brighton Park vice pirmininkas, kuriam pavesta vadovauti vyčių jaunimečių skyriui, jau prirašė 40 narių.

× Moterų Sąjungos 21 kp. choras ateinanti sekmadienį Labdarių ūky rengia pikniką. Svečiams didelė vakarienė tekainuos tiktai 50c.

× Kun. A. Karužiškis, mūsų dienraščio ir kitų laikraščių bendradarbis šiomis dienomis atostogauja pas svetingąjį kun. Ig. Albavičių, Ciceroje.

× Daugelis teiraujasi, ar „Draugo“ ekskursijoj gali dalyvauti ir vaikai. Be abejonės. Vaikams didžiausias įdomumas plaukti „botu“ ir ne bet kokių. Vaikams iki 10 m. „round trip“ tikietas kainuoja \$1.00.

× Komisija būsimo Varg. Sągos ir Parapijų Choro Sągos Chicago provincijų pikniko liepos 26 d., Vytauto parke užvakar Mondeikų namuose laikė susirinkimą. Komisija pasiryžta pikniką suruošti nepaprastą. Tai bus priešseiminis išvažiavimas.

× Jonas Kazanauskas, Mutual Savings and Loan Ass'n prezidentas, ir jo brolis Ben., tos „spulkos“ sekretorius, „Draugo“ ekskursijoj laivu liepos 6 d. žada sudaryti grupę savo pažįstamų-kostumerių.

× Chicago policijos departamentas basebolo turnyrą čempionatui (tarp Šiaurės ir Pietų miesto dalių) laimėti. Žaidimai bus: birželio 28 ir 29 dienomis Comiskey parke, o liepos 6 d. — Wrigley field. Pradžia 2 val. popiet. Visas pilnas skiriamas našlės policininkų, kurie žuvo eidami savo pareigas. Tikslas gražus dėl to reikia paremti.

× Adv. S. Gabaliauskas šiandien išvyko į Cleveland, O. Jis pakviestas redaguoti einantį savaitraštį „Lietuvių Žinios“. Praeitą šeštadienį pas Bertulius įvyko Gabaliauskų išleistuvės ir sykiu jų 10 m. vedybinio gyvenimo suakties paminėjimas. Bertuliai svečius nuoširdžiai priėmė-vašino.

× Kun. Vincentas Černauskas, MIC., brolis kun. Viktoro Černausko, naujo So. Chicagos klebono, sykiu su kun. Antanu Miciūnu, MIC., siunčiami į Katalikų Universitetą, Washington, D. C., tęsti mokslą vasarinėje mokykloje. Kun. Vincentas labai gražiai vedė rekolekcijas praeitą savaitę Marijonų seminarijoje, kuriose dalyvavo net 12 Tėvų Marijonų.

SUSTABDYKIT KOJŲ NIEŽĖJIMĄ (ATHLETE'S FOOT)

Nemokėkit nei cento, jei negelbės Šiškio Kupono Dabar

Valdžios Sveikatos Biuro pranešimas, pusė Amerikos gyventojų kenčia kojų-pirštų niežėjimą, vadinamą Athlete's Foot.

Paprastai liga prasideda tarp pirštų. Mažutės vandens pūslelės pasirodo ir neužilgo oda sprosta ir nusilupa. Tada užima toks niežėjimas, kad nežinau ką daryti.

Neleiskite Šiai Ligai Išplisti Dažnai ši liga apima ir kojų padus, kurie sutinsta ir įkaista. Oda vėsi sprosta ir lupasi ir niežėjimas pasidaro nepakendamas.

Reikia tuojau sustabdyti šios ligos plitimą, kadangi ji yra užkrečiama ir pavojinga, nes gali perimti ir rankas ir net į pažastis ir kojų šaknis.

Liga Dažnai Klaidingai Suprantama Šios ligos priežastis ne perai, kaip dažnai manoma, bet augmuo, kuris įsimeta po oda.

Sustabdyti ligos plitimą, reikia pirmusia pašalinti viršutinę odą ir tada užmesti augmenį.

Šis augmuo yra toks kietas, kad laboratorijų išmėginimai parodo, kad ima net 15 minučių virinimo jį sunaikinti; bet tie patys išmėginimai parodo, kad mūsų vaistai „H. F.“ užmuša šį augmenį į 15 sekundų.

Dvigubas Veikimas Reikalingas „H. F.“ buvo išrastas pašalinimui šios ligos. „H. F.“ lengvai nuima viršutinę odą ir tada sunaikina ligos augmenį. Šis dvigubas veikimas reikalingas išsėdymui.

„H. F.“ yra skystis, kuris neuteopa drapanų. Su „H. F.“ nudažai ligos apimtas vietas prieš eisiant gult.

Prašalima Niežėjimą

Kaip tik uždėsi „H. F.“ Jausi kad nepakendamas niežėjimas sustos. „H. F.“ yra saugus vartoti, palieka odą švelniai ir minkštą. Nustatėsi kaip greitai jis tau pagelbės. Tau nekainuos nei vieno cento išmėginti „H. F.“, todėl įsigyk kanti nuo „Athlete's Foot“, kam dar laukti?

„H. F.“ Pristumiamas Dykai Išpildykite ir išpilkite kuponą ir pasiųskite jį mums, ir mes tuojau Jums pasiųsime butelį „H. F.“. Nerūpinkite nei vieno cento pasiųsti ar paštininkui mokėti. Mes paliekame viską Jūsų nuosprendžiui. Jeigu „H. F.“ pagelbės Jums, po dešimties dienų pasiųskite mums \$1.00. Mes tiek patikėjimo turime šiuose vaistuose, kad norime duoti Jums progą juos pirmą išmėginti ir tik tada, jeigu pagelbės, pasiųsti mažą užmokesti.

GORE PRODUCTS, INC. D.R. 823 Perdido St., New Orleans, La.

Meldžiū tuojau prisiųsti man „H. F.“ vaistą. Šuikinsiu taip juos vartoti kaip bus nurodyta. Jeigu, po 10 dienų, man vaistai pradės gelbėti, aš Jums prisiųsiu \$1.00. Jei ne, sugrąžinsiu nesuvaratą dalyį į 15 dienų nuo gavimo.

Vardas

Adresas

Miestas

prantat? Kreipkitės į „Draugo“ raštinę!

Ar reik kokio nors vertimo anglų ar lietuvių kalboje? Kreipkitės į „Draugą“, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Canal 8010.

Pasisekimo paslaptis yra ne tame, kad niekad nesuklydus, arba neapsivylus, bet tame, kad nenupuolus dvasia.

Kas tai NAUJO* tapo pridėta!

* LATAKIA

(Ištariama La-ta-ky'-a) puikus Rytinio Viduržemio tabakas tapo pridėtas prie Old Gold. Jo delikatinis lapas suteikia naują skonį ir kvapumą šiai tai mėgiamai jų sudėčiai.

Tas pat pažįstamas pakelis — bet NAUJO Old Gold!

P. Lorillard Company, įsteigta 1760 — puikios tabako sutaisytoja nuo George Washington'o laikų.

